

Laisvoji Lietuva

Adomas Varnas

Šiluvos Mėdona

O didingoji, stebuklingoji, Šiluvos Marija! Išklausk šauksmą ištremtųjų laisvąjame pasaulyje, kankinamų bei mirstančių Sibiro tyrlaukuose ir nešančių vergiją, badą ir kalėjimą pavergtoje Tėvynėje — Lietuvoje! Juk Kalėdų šventė, meilės šventė, šventė visų tikinčiųjų! Išklausk balsą, garbingoji, iškilmingoji, Marija Šiluve!

Šių Švenčių proga

J. Masionis

Gamtinio persilaužimo iš tamsos į šviesą — šiauriniame žemės pusrutulyje, kuriame mes besirandame, laikotarpiu prieš 1957 metus, gimė Didysis Tiesos Mokytojas Kristus, išryškines Geros Valios Žmogaus paveikslą daugiau nei prieš Jį ir po Jo išties šimtmečių eilė. Ir neatsivėlgiant į juoduosius amžius — dvasinę to laiko filosofijų pagimdytą krizę, Kristaus mokslo apie Geros Valios Žmogų idėja — laužo ledus žmonių širdyse.

Tiesa, realistai ir surrealistai dar ir šiandien mano, kad Geros Valios Žmogaus idėja žmogaus širdyje tėra tik teorija ir nieko bendrą su realiu gyvenimu neturi. Jie vis tebemano, kad žmogus žmogui vilku buvo ir vilku tebėra. Betgi, ir šios kategorijos žmonės neišvengiamai pripažįsta, kad Geros Valios Žmogaus idėja, neišvengiamai atsižvelgiant į kultūrai, žmogaus noras matyti neaprepiamos visatos žvaigždynuose besirandančios planetos žemės viešpačiu Geros Valios Žmogų, darosi daug ryškesnis ir verčia kiekvieną susimąstyti, kiek prie jo esame priartėję ar nutolę, o taip pat ir kiek esame pasirengę juo būti. — Geriausia proga apie tai pagalvoti yra KALĖDOS.

Tai, žmogau, kai sėsi prie Kalėdų stalo, neatsivėlgiant į tai, ar jis bus apkrautas įvairiausiais valgiais ir gerimais, ar ant jo bus pa-

dėta tik sudžiūvusios duonos pluta ir tyras vandenėlis, pagalvok apie Geros Valios Žmogaus nuėitą ir ateitin vedantį kelią. Pagalvok, ar tu, kuris nepajėgi suprasti vargšo žmogaus ir tu, kuris čiulpdamas kietą duonos plūtą, keiki gėrybėmis apkrautus stalius, Geros Valios Žmogų kuri ar naikini. Pagalvok ir tu, politike, visuomenininke ir spaudos darbininke, ar neesi reikalingas Geros Valios Žmogaus linkme pakoregavimo. Šios Kalėdų šventės teipareigoja ir tave, neutralusis kankin, peržiūrėti savąjį ir "niekur nesikišimo" apsisprendimą.

Visi esame žemės vaikai ir visi pasilgome Geros Valios Žmogaus. Jo ieškome — nerandame, šaukiame — neatsiliepia, norime sufabrikuoti — nesiseka. Ir, žmogau, ar iš čia nesiprašo išvada, kad visiems, o visiems, be išimčių reikia perskaityti savas sąžines? Ar neverta pagalvoti, kad tie, kurie vardan brolybės, pavojingų drapstymosi purvais žaidimu iškraipo tiesą ir tie, kurie tik jiems tarnaujančios dievybės vardu, skirsto geriausius tautų vaikus į posūnių eiles, nekasa Geros Valios Žmogui duobės ir jo idėjos nelaidoja? Geros Valios Žmogaus šešėlyje nevalia tūnoti Gėrio duobkasiams.

Gėris išėjo į kovą su blogiu ir šita kova bus vedama, kol degs mummyse Geros Valios Žmogaus idėja, kol Geros Valios Žmogus netaps pilnateisiu piliečiu, ne šiaudadūšių dievukų laiminamu, bet Jėgos, Kuri davė impulsą Geros Valios Žmogui tarpiti ir Kurios tolimieji žvaigždynai, besisuka apie savo ašis bei riedėdami nustatytomis kryptimis, niekad nesusidurdami, klauso. As sun 6 hn

Betliejaus žvaigždė

Alf. Nevardauskas

Karo audros nusiaubtame Leckavos miestelio pakraštyje, aplūžusioje lūšnėlėje iki uždusimo, Jakutienė pūtė židiny beužgestančią ugnelę. Žali alksniniai žabai šnirpšdami, varvino šarmu atsi-duodantį medienos kraują. Ugniakure, pro pilkus dūmus iš įkaitusių žabų vienur kitur retkarčiais blyksteldavo auksiniai geltonos liepsnos liežuveliai. Pagaliau užtelėjo liepsnelių banga ir sužėdė čirškėdamą žabai. Jakutienė nusišypsojo: — jau įsidėgė, kad ir žali, bet dega, vieni kitus savo šnypštimu pučia. Tad nuo ugniakuro metusi žvilgsnį į ką tik iš Pavadakčių parsinešą žabų glėbį, garsiai pagalvojo: kad tik jų iki valiai būtų. Kad būtų galima bent vieną kitą užkurelę sudeginti ir apdrunginti trobelėje laukų vėju dvalkiantį, orą.

Baigusi sukurenti dieni skirtą žabų normą, sudegusių žabų pelny ir žarijų krūvelėje parausė keletą bulvių ir atsinešusi saujelę džiovintų grybų, pamerkė karstame vandenyje, padėdama ant įkai tusių rinkių. Aukščiau židinio smilko mažytė, be cilindrio, žibalinė lemputė. Jos rausvai geltona šviesa, lyg vilko akis, spinksojo apie židinį, vos tepajėgdama balsganus nudažytą trobelės užkampius. Jakutienė, tokios šviesos prieblandoje, vaikštinėdama nuo vienos kertelės prie kitos, kažko ieškojo. Vienoje lentynėlėje pakilnojo tuščius, seniai neliečius in delius, kitoje vietoje — apdulkęjusius daiktėlius, nors gerai žinojo, kad grybams reikalingų priedkonių neras. Šitai paklojusi, ištraukė iš užkrosnio molinėle su joje slepiama druska, kurią, kaip didžiausią šventenybę, saugojo ir naudojo tik didesnių švenčių proga. Todėl ir šiandien, Kūčias švėsdama, daugiau pasivėlyvo apsisūdyti grybus. Juos apsūdžius, užvilkdino arbatai čiobrelius ir pū dengė, kad neatvėstų iki žarijose iškeps bulvės. Tai atlikusi, užsilvilko velionies vyro seniai nebetinkamą nešiojimui sermėgą ir išėjo. Už keletos minučių sugrįžo, įsinešdama pilną saują žalio šieno.

Ant baltai nuplauto krėslo, kuris atstojo stalą, atsinešąjį šieną, kaip žalią rūtą, išskleidė ir iš kadaise pakelyje rasto zuperio maišo pasiūta staltiese, klojo Kūčių stalą: dėjo rūkstančias bulves, sūdinantame vandenyje pamerktus grybus ir čiobrelių arbata. Šitai paruošusi "stalą", ištraukė iš po pagalvės skeptaitėje irištą maldaknygę ir iš jos ištraukusi paplotkėlio gabalėlį, persižegnojo, pakšėdama gilioje maldoje.

— Viešpatie, Dieve! Mano Sutevėjau... Nors aš gal būt nesuverta Tavo šventumo, bet ženki ir mano sukruvintą širdį... — sušuko garsiai ir drebančia ranka dėjo paplotkėlio gabalėlį tarp maldai pravertų lūpų, trumpam paskęsdama praeities sapnuose. Bet net nespejus į juos įsigilinti, vėl prasišveržė dabarties skurdus vaizdas ir Jakutienė nē nepajuto, kaip trupindama suanglijusią bulvę — pradėjo dazyti grybų rasale — valgyti Kūčias. Metusi žvilgsnį į badui atremti prieš akis sudėtas gėrybes, atsiduso ir, nei iš šio, nei iš to, prasišveržusios perlų ašaros, krisdamos ant bado kėšnių, sulaukė juos jos gerklėje. Ji pravirko. Neišlaikiusi Kūčių vakaro šventumo papročių, atsisotojo ir lėtu žing

sniu žengė prie lango, prie kurio daug nemigo naktų buvo prarymėjusi.

Lauke, pilnaties mėnulio šviesoje, bausis šaltis sprogdino įšalusias tvoras, pastatų sienas ir Vadauktis ledą. Nublankusioje šviesoje tviskėjo sniego baltumas ir nuo mėnulio atsimušusių ir snėgą pasiekusių spindulių atšvaistoje, nesuskaitomi milijonai blizgėjo sniego žvaigždžių. Aukštybių tam sioje mėlynėje mirgėjo dangaus žiburiai. Jakutienė, prikišusi lūpas prie ledinėmis rožėmis išrašyto lango stiklo, prasišveržė didesnę ruoželį ir akimis nuo žvaigždės prie žvaigždės vedžiodama, sustojo ties eglynėlio viršūnėmis skaisčiau šviečiančia žvaigžde.

— Tai Betliejaus žvaigždė, — pagalvojo ji ir su piemenimis nukeliavo prakartėje gulincio Kristaus pasveikinti. Ji nē nepajuto, kaip besiveržiančias ašaras, pro langus dvelkias šaltis ir giesmės žodžiai sustabdė. Iš Jakutienės krūtinės aidį duslūs giesmės aidai savyje suvystė pačią Jakutienę ir jos vargo trobelę:

Gul šiandieną jau ant šieno
Atpirkejas Žmonijos,
Šiam karaliui Visagaliui
Nēr vietelės tinkamos.

Širdies skausmus paskandinusi giesmėje, Jakutienė kiek lengviau atsiduso. Paprastu naturalumu kylą jos pasamonės gelmėse laisvės dienų prisiminimai augo, bujojo ir ramiausiai sklaidėsi žiemos nakties labirintuose. Ji vienką suprato, net ir vienintėlio, dar likusio gyvo, sūnaus, iškentėjusio 10 metų kančias Sibiro taigose, apsisprendimą, neatlankyti jos šį vakarą. Galų gale, ji nesiskundė ir ją supančiu vargu, užkariavusiu kiekvieną jos trobelės kertelę, bet ji niekaip negalėjo suprasti, kaip ten, kur Betliejaus žvaigždė slenka žemyn, už jūrių marių, už gelmių plačiųjų, gyvena laisvi žmonės, nesupranta raudonojo slibino tironijos ir pasaulio bei individo skaldymo baises tragedijos?

Kaip ilgai Jakutienė prie lango išstovėjo, ji nei pati pasakyti negalėjo, bet kada ji dar kartą panor pamatyti Betliejaus žvaigždę, jos nesurado. Ji jau seniai buvo nusileidusi ir pagal jos išskaičiavimą, buvo atėjęs laikas rengtis į Bernelių mišias. Tad nieko nelaukdama, susisupstė mirusio vyro šimtais lopų išmarginta sermėga ir vienšiais, puriame sniege pėdsakais, iš tos miestelio pusės, kur ji gyveno, nužymėjo kelią į Leckavos bažnyčią.

Bern. Brazdžionis

Kalėdose

KALĖDŲ VARPAI

Kur tu, sesuo gera, kur jūs, draugai, likimo
I vakarus ar šaltą šiaurę nunešti?
Kur šauks visus varpai Danguos Taikos gimimo,
Kur mus visus nuves žiemos takai balti?

Tartum Kalėdų baltos gėlės, baltos eglės
Pražydo Jėzaus šventei kloniuos ir kalnuos,
Kažkur prie židinio susėdus šeimai beglio,
Apie Kūčias mama dukrelei taip niūniuos:

"Mūsų parapijos bažnyčios prakartėlės,
Kur gimė Kristus, tu, mažyte, nežinau...
Ten nuo altoriaus krito rožės Teresėlės,
O čia aplinkui — sniegas, uolos ir kalnai"...

Ir širdį liūdną spaus kančia, kaip ledo pančiai,
Ir kaip šešėlis — tiesis juodas ilgesys,
Ir, niekur Kärnteno kalnuos neradus ramščio,
Zigzagais širdį vienuma plėš ir raižys.

Ir atminty atgis Bernelių šventos Mišios,
Ir kaip žarijos, visos žvaigždės atsigaus,
Ir širdyje, tarytum tėviškėn sugrįžus,
Varpai ir giesmės ir vargonų maldos gaus.

Tik neateis sesuo, nei jie, draugai likimo
Bangos į nežinią bedugnę nunešti.
Tik nenutils varpai Danguos Taikos gimimo,
Tik bėgs pavasarin žiemos takai balti...

BENAMIŲ MALDA

Viešpatie, tai Tu lizdą krauni,
Kur tėvų tėvai jį pūkeliais puošė,
Ir skambėjo jų giesmės sidabrinės —
Dėdai, mami Tavajam.

Viešpatie, tai Tu trapią sraigę saugai,
Kad nedūžytų jos mažasai namelis,
Ir pro rudenį ir pro šaltą žiemą
Gyvą pravedęs.

Vesk ir mus namo, kur kapai senolių,
Kur piliakalnių aukštos pušys ošia,
Vesk ir mus tenai, Baltijos pakrantėn,
Viešpatie geras!

Čia sudžiūsim mes ilgesy paskendę,
Ir neras vaikai gintarinio žiedo,
Mėlynų linų ir baltųjų drobių
Dyvino rašto.

Nežydės čionai Nemunas gėlėtas,
Nežaliuos Neris Vilniaus miesto bokštais,
Ir neoš dainų savanorių žygio
Juodosios girios.

Kas pavasarį grįžta ten kregždutė,
Ir kas dieną ten grįžta mūsų mintys —
Vesk greičiau namo mūs našlaitę širdį,
Tėviškės žemėn.

Vesk greičiau namo, kur Maironis šaukia,
Ir kur Vaižganto žemės žingsniai išlis,
Vesk ir mus tenai, i tėvų Ramovę,
Viešpaties geras!

—ooOoo—

DR. PETRAS DAUŽVARDIS,
Lietuvos Konsulas,
Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų
proga sveikina ir siūnia gerus
linkėjimus visiems tautiečiams.

Broliams ir Sesėms, išblaškytiems po visą pasaulį, taip pat visiems LAS padaliniams ir paskiriems nariams, Laisvosios Lietuvos ir Tėvų Žemės redaktoriams, leidėjams, bendradarbiams, rėmėjams, Skaitytojams bei prijaučiantiems, visoms organizacijoms, dirbančioms mūsų brangios Tėvynės Lietuvos išlaisvinimo darbą. Ir visiems tikintiesiems į Lietuvos prisikėlimą, — linkime linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1928 metų!

LEONAS VIRBICKAS,
LAS Vyriausios Valdybos Pirmininkas,
JONAS BAGDANAVIČIUS,
Lido Valdytojas.

KULTŪRINIS AKTUALIJŲ

Kultūrinis gyvenimas Čikagoje

GERAI PASISEKĖ DAIL. BR. MURINO DARBŲ PARODA

Užsitęsusi dail. Broniaus Murino darbų paroda dvi savaites (XI.16 — XII.2) Jaunimo namuose, turėjo geriausią pasisekimą, ne tik kad nupirko eilę paveikslų, bet ir gausu buvo lankytojų, ypač jaunosios kartos. — Br. Murinas jau vienas geriausių mūsų akvarelistų ir Čikagoje kitataučių parodose nuo 1952 metų dalyvavo 25 parodose ir laimėjo tris pirmąsias ir dvi antrąsias premijas. Šiuo metu turi kelis pakvietimus dalyvauti parodose. Vieną reikia atsiminti, akvarele piešimas yra vienas sunkiausių, kai reikia prityrusio dailininko, gera technika ir, kaip sakoma, Dievo dovanos.

Jis jau Lietuvos mokyklos auklėtinis ir studijas gilinusi Prancūzijoje ir kitur, kur ir teko dalyvauti parodose ir laimėti premijas. Bet tada jo darbai tempera, aliejumi, pastele ir pasirinko akvarelę, tik tremtyje — Amerikoje ir prasimūšė ir pirmą kartą. Žinoma, jis nėra saldus bei ryškus ar blankus spalvose, bet šiltas, nuoširdus ir gyvu charakteriu, įvairia tematika, nors realistas, ekspresionistas, ypač šiemetiniai darbai, kurie itin, ir kompozicija, perspektyva išsiryškina. Nėra juose ir plokštumos, nors akvarelėje ne naujiena. Ir jo natūrmorte ar portretai, kas akvarelėje gana sunku įkūnyti, o turi įsitikinti, ar neapgauna akių pati technika ir matal — stiprų tapytoją akvarelistą.

Br. Murinas žinomas ir pedagogo, ilgus metus dirbęs Klaipėdos ir Vilniaus pedagoginiuose institutuose. Be to, paruošęs ir išleisdamas kelis pašybos praktinius vadovėlius mokytojams ir buvo pirmoji lektūra lietuvių kalba. Dar mes no mokyklos suose sėdėdamas — jau dalyvavo eilėje plakatų ir reklamų konkursuose ir laimėjo ke liolika premijų. Jei kam ir mažai jis žinomas, tai jo kuklumas, ty lumas neleidžia išsiveržti, reklamuotis, kal jį to nemėgsta. Bet jau lietuviškam meno pasauliui bei meno mylėtojams gerai pažįstamas. Jis nėra skubus darbe ir kūrinyje ne tik stengias gerai atlikti, bet ir jį išgyvendinti. — Taigi, parodose jo darbai ne kiekybe kalba, o kokybe. Malonu ir rašyti, kad savo paroda visus geriausiai nutekė ir linkime kūrybiškes atities ir ryžto darbe.

"Draugo" koncertas balandžio 13.

Vienas didesnių koncertų numatomas "Draugo" koncertas balandžio 13 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje (kazimieriečių). Pagrindinių programos išpildytoju bus jaunas, čiagimis lietuvis niuvenietis Arnoldas Vokietaitis, kuris pažįstamas ir Amerikos plačiau publikai savo dalyvavimu televizijoje ir radijo programose. Be jo, dar dalyvaus ir kitos meno jėgos.

Bronius Murinas

Obelys žydi

PROF. AD. VARNAS KŪRYBINIO VERŽLUMO KELYJE

Filmo žvaigždė lietuviškame parengime

Viena jaunesnių filmo žvaigždžių — aktorių ir pirmaujančias viršūnes eina ir lietuviškaitė Rūta Kilmonytė, filmose pažįstama, kaip Rūta Lee. Be to, ji dalyvauja ir televizijoje. Gimus Kanadoje ir keli metai, kaip pakviesta į Holyvudą. Dalyvauja ir Los Angeles lietuvių veikloje, ypač vyčiuose. Visur save laiko lietuviu ir puikiai kalba lietuviškai. Čikaga ją pamatys kovo 2 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje, rengiamam Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Jaunimo stovykloms vakare. Ji bus pagrindinė programos išpildytoja. — Be jos, dalyvaus ir daugiau.

Koncertuos atvykusi iš Anglijos

Seniai laukiama, viena jaunesnių solisčių ir studijas gilinusi Italijoje, o gyvenanti Londone — Anglijoje, lyrinis sopranas, Jonė Liustikaitė, šiuo metu esanti Kanadoje, sausio 19 d. koncertuos Čikagoje. Tai bus jos pirmasis koncertas Amerikoje. Dalyvaus ir operos "Fausto" pastatyme, — Margaritos vaidmenyje. Koncertą rengia Lietuvių Bendruomenė.

Didysis bankietas vasario 2 d.

Pagarbėje metiniai, Sofijos Barcus radijo vadinami žiemos parengimai — bankietai, kurie sutraukia tūkstančius žmonių, įvyksta vasario 2 d. Sakalų salėje. Šiemet itin reikšmingas, nes minima 25 metų radijo sukaktis. Programa bus įvairi, įdomi, dalyvaujant visoms meno jėgoms. Taigi, jau šio parengimo nereikėtų užmiršti.

Mokytojų S-gos koncertas

Balandžio 12 d. Jaunimo namuose Amerikos Lietuvių Mokytojų S-ga rengia savo metinį koncertą, įvairia menine programa. Koncerte ir bus įteikta 250 dol. premija už geriausią 1957 metų vaikų ar jaunimo literatūros kūrinį.

"Draugo" romano konkurso premijos įteikimo vakaras.

"Draugo" romano konkurso premijos įteikimo vakaras įvyks vasario 8 d. Sakalų salėje. Programoje dalyvauja iš Kanados — Toronto Vaclavo Verikailio kvartetas ir kitos meninės jėgos. Konkursan atsiųsta 8 romanai. Siemėtinis romano mecenatas lietuvis ūkininkas Andriulis.

Kalėdų Senelis Ciceroje

Sausio 4 d. Cicero parapijinės mokyklos tėvų komitetas ruošia vakarą su Kalėdų Seneliu. Vaidinimas — "Miško gyventojų nuotykių". Režisuoja J. Balutis, balietas — Pavabalis. Dalyvauja 30 asmenų. Muzikinę dalį tvarko — J. Kreivėnas. Viskas vyksta šv. Antano parapijos salėje. Pradžią 7 val. vakare.

Š. m. gruodžio 14 d. 3 val. p. p. prof. Ad. Varno naujai įsigytoje rezidencijoje, 3721 W. 65 Str., Čikagoje, susitelkė gana gražus kvietimų svečių būrys. Svečių tarpe matėsi spaudos, raštijos ir meno atstovų, kurie turėjo retą progą ne tik pabendrauti, bet pasigrožėti atliktais dail. A. Varno darbais ir atsiektais laimėjimais. Šis susibuvimas, galima drąsiai sakyti, buvo kaip ir įžanga į kelių išėjimą, kaip išėiti iš visuomeninio chaoso, kuris visus negailestingai niokoja. — Susitelkime dalyvavo: — "Draugo" red. kun. dr. J. Prunskis, kun. kan. V. Zakarauskas, Jėzuitų atstovas kun. J. Vaišnis, Saleziečių atstovas kun. A. Sabas, žurn. "Margučio" red. ir Margučio radio žinių koment. dr. Br. Dirmėikis, "Dirvos" atst. dr. J. Paplėnas, Liet. Rašytojų Dr-jos pirm. Ben. Babrauskas, rašyt. Petras Babickas, Liet. Dailininkų S-gos pirm. dail. Z. Kolba, lietuviškos spaudos bendradarbis dr. J. Adomavičius, žurn. J. Vaidelys, "Technikos Žodžio" red. inž. Slabokas, dail. Vl. Vijeikis, dail. J. Paukštienė, p. Blažienė, p. Zužus su poniu, D. Petruitytė ir "Laisvosios Lietuvos" red. J. Masionis bei malonios šeimininkės.

Susibūrimo tikslas dvejopas: 1) Susipažinti su naujai įrengta Ad. Varno atelje, jo naujausiais kūriniais bei įvesti spaudos žmonių ir kultūrininkų į naujus profesoriaus užsimojimus ir 2) "Ne-

Balfo koncertas

Vasario 22 d. Marijos aukštėsn. mokyklos salėje Čikagos Balfas ruošia koncertą, kurio programą išpildys Čiurlionies ansamblis, atvykęs iš Klevelando. Ansamblio vadovas muz. Alf. Mikulskis.

Liet. Profesorių Dr-jos naujoji valdyba

Įvykę korespondenciniu būdu Lietuvių Profesorių Draugijos Amerikoje rinkimai valdybą išrinko: pirm. — M. Krikščionas, vicepirm. ir izd. — St. Dirmantas, — dr. K. Gudaitis ir nariai dr. M. Nasvytis ir inž. J. Šimoliūnas. Garbės teisman: M. Biržiška, Stp. Kolupaila ir J. Gravrokas; revizijos komisijon: V. Manelis, Pr. Čepėnas ir K. Paukštys. Valdyba išrinkta dviem metams.

"Užuolanka" spartėja

Čikagoje einantis lietuvių išėjimo būties, dailės ir kultūros mėnesinis žurnalas "Užuolanka" atsiskaito su vasara ir kelių savaitių laikotarpyje — kas savaitę išleidžia po numerį ir jau išėjo kalėdinis numeris. Reikia tik sveikinti tokiu spartumu ir visuomenėje įgyja didesnį pastikėjimą. Kiekvienas numeris pasiekia 40—50 nuotraukų ir įvairiu aktualliu turiniu. Pats ir spaudos darbas švarus. Leidžia: Nemuno bendrovė, redaktorius — Adomas Vilainis — Sidlauskas.

prigulmingo" ir "neveidmalnig" meno pavėsyje suvesti ryškesnių srovių atstovus, kad parodžius, jog kažkas yra aukštesnio ir visus jungiančio.

Dail. prof. Ad. Varnas, pasveikinęs atvykusius koncertuotame įvade, pabrėžė, kad pasaulio suskaldymo procesas vyksta tokiu tempu, kokio pasaulis dar nėra matęs ir, kad jis, iš tarptautinės plotmės persimeta į individą. Ir šitame individo suskaldyme, slypi baisi grėsmė lig šiol sukurtai kultūrai. Vėliau, savo kalboje, priėjęs prie šviesesnių taškų, pareiškė, kad jis su viena viešųjų taškų rūšimi visus savo svečius esąs pasirengęs supažindinti ir pristatė savo buvusį mokinį dail. Vl. Vijeikį šiai visai ceremonijai vadovauti. Pastarasis gi, gana laukios vaizduotės, humoristinių ir realistinių minčių pynėje svečius su vystęs, nuvedė į prof. atelje, esančią vienaaukščio namo salkeje.

Taigi, iš salionelio, kurio sienos nukabinėtos paveiksiais ir portretais, visi svečiai perėję per valgomąjį kambarį, pasikėlė į salką ir atsėdūrė gana erdvioje pailgoje s'ėje. Įėjusius svečius iš viršaus sveikino elektros šviesos, o iš trijų atelės pusių — natūrali dienos šviesa, krintanti per eilę platumų langų. Teko stebėti, kaip įėjusiu akys šokinėjo nuo kabančių paveikslų prie šikicams ruošti stalo, prie pozuotojo fotelio, iškelto aukščiau grindų paviršiaus, kol apsi-stojo prie užuolaidų nusitęsusių nuo atelės lubų iki grindų.

Su atelės įrengimais svečius supažindino dail. Vl. Vijeikis, pademonstruodamas, kaip yra paprastai ir patogiai sėdėti pozavimui įrengtame fotelyje. Ir, nežinia, ar iš didelio malonumo sėdint fotelyje ir atvaizduojant pozuotoją, ar specialiai taip buvo suplanavęs, kad va, lyg ir netyčia, eimė ir išdavė paslaptį, kas slepiasi už užuolaidos.

Bet prieš šio paveikslo atidarymą, paprašė to paveikslo kūrėją Ad. Varną, kad jis tartų žodį. Iš prof. Ad. Varno teko išgirsti visą paveikslo kūrimo istoriją, o taip pat ir priežastis, kurios jį su artimiausiais draugais atvedė į šią vietą. Priminę, kad buvo atsiradę ir kitaip galvojančių, prieš tokius pastatė meno gerbėjus ir entuziastus. Pasirodė, kad vienas iš didžiausių meno entuziastų, būtent dr. J. Adomavičius, buvo kaip tik svečių eilėse. Ir reikia pasakyti, kad su dr. Adomavičium konkuruoti sunku, nes jis vienas iki šia kalbamės dienos buvo nupirkęs 5 prof. Ad. Varno paveikslo, o minėtą dieną nupirko dar du. O asmenų, nupirkusių ne vie na, bet net tris paveikslius, buvo išvardinta visa eilė.

Neiškentė ir žodžio meistras — rašyt. Petras Babickas. Jis pasi-džiaugęs Ad. Varno laimėjimais, priminė prof. M. Rémero išsireiškimą apie jūrą ir sulyginęs savas mintis su anomis, išvedė, kad menas yra ne tik langas į pasaulį, bet, jo žodžiais tariant, pats pasaulis, kuriame, esą, visais galimais būdais turime reikštis. Die, šiam kelią pastoją "čekistai", teizingai tik čekių knygutes.

Po P. Babicko žodžio, tolimesnį vadovavimą vėl perėmė dail. V. Vijeikis. Jis trumpai drūtai paprašė saleziečių atstovą kun. A. Sabą ir p. Varnienę paveiksli atidaryti. Nutraukus užuolaidas ir atsiverus gan didelio formato (66 col. x 88 col.) paveiksliui prieš akis, susirinkusieji nustebė. Ir buvo kuo nustebti. Paveikslas ne vien savo dydžiu ir tematika intriguoja, bet žymiai daugiau tech niškuoju požiūriu ir mistizmo aureole, kurioje dailininkas stebėtinai gerai suvystė. Nesaržuotoji mistika trykštanti iš kiekvieno paveikslo taško, paveiksli daro patraukliu ne tik akiai ir širdžiai, ne tik žiūrovą žavi spalvų derinys ar vilioja, kad tai yra mūsų tėvynės malonaus kampelio prisiminimas, bet kad atskleidžia neaprepiamų vilionių berybius plotus ir žmogų pastato ant neįmatuojamų plotų slenksčio. Aiškiau tariant, dailininko paveiksliui suteiktąjį mistinį aureolė paveiksli daro žmogaus mintimis neįmatuojamą ir amžinai šviesų, viliojantį. Ištu-dijavus šį darbą, galima drąsiai tvirtinti, kad senesnis amžius tik-

J. Voldemaras

KALĖDOS

Dar prieš septynias emė kelt / mane:
— Ko taip ilgai, saldžiai / sapnuoji?
O nepasveikino nei jie, nei aš,
Nors gruodžio dvidešimt penktoji.

Žmogus net išsiprausti negali:
Vandentekiai nuo užvakar sugedę.
O lyja; o taip liūdna pažūrėt
Į vėjo išverstą Kalėdų medį.

Susėdom pusryčių. Vaikai nerim- / sta, rėkia,
O motinos juos daužo per nagus.
Sakau: — rėksniai, nors šita / įventą dieną

Pasigailėkit mūs.

Pietums samtelis pudingo.
Kad bus kada kitaip — sunku / tikėt.

Lipu į lovos antrą aukštą
Nuo ilgesio, nuo švenčių pailsėt.

Vakaras. Vartau kažkokią knygą.
Užsirūkau ir aš, menka žmogysta.
O keista, keista patikėti,
Kad vakar užgimė Karalius — / Kristus.

Muenchen,
Funkaserme, 1947 m.

rojo kūrėjo polėkių nevaržo, bet pridėtas ilgas meistriskumo patyrimas, suteikia daugiau galimybių juos išryškinti. Šitas prof. Ad. Varno sukurtas Šiluvos Madonos paveikslas, mūsų tezes kaip tik patvirtina.

Jūsų korespondentas, pasikalbėjęs su kun. A. Sabu, gavo išpu-dį, kad originalas Šiluvos Madonos paveikslo, — neatsižvelgiant, kaip Lietuvos likimo klausimas išsispresų, greičiausiai turės lik-tis vienuolyne. Reikia, kad į tik-rąją Šiluvą tegalės būti nugaben-ta tik šio paveikslo reprodukcija.

Paveikslią ir studiją apžiūrėjus, visi svečiai buvo paprašyti prie vaišių stalo. Bet ir čia teko nus-tebti ne vien šeiminių skoniu ir vaišingumu, o ir prisirėngimu. Po vaišių, teko kiek šnektelti su paveikslo kūrėju. Iš pasikalbė-jimo paaiškėjo, kad visas darbas su mažomis pertraukomis užtruko apie du metus. Kad darbas buvo užsakytas saleziečių ir jis bus pa-talpintas jų vienuolyno koplyčioje prie Cedar Lake, Ind.

Paliečiant bendruosius — visuo meninius reikalus, dail. prof. Ad. Varnas pareiškė nuomonę, kad bendra lietuviškoji masė dar nėra parengta didesniems uždaviniams vykdyti, kad išorinis apsisprendi-mas dar nėra pilnai suderintas su vidujiniu ir per tai žmogus grie-vėjas nesunkiai prie mūs gali piri-eiti ir mus griauti iš vidaus.

Dar viena mintimi norėtusi su skaitytojais pasidalinti. Jūsų ko-respondentas šioje malonioje drau-gystėje užtrukęs apie keturias va-landas, nesnaudė. Ir nors sakoma, kad negražu svečiuojantis šnėpinė-ti, bet vis tik jam pavyko išaiš-kinginti prof. Ad. Varno seną svajo-nę, kurią jis yra pasiryžęs įvyk-dyti, būtent: jis iš pat jaunų die-nių yra išnešiojęs mintį — sukurti serijinį kūriny net iš 12-os paveik-slių. Ir šitas darbas, jei tik tiks laiko nuo portretų užsakymų, greičiausiai bus vienas pirmųjų.

J. M.

RYŽTINGAS VYRAS

Kaip iš padorios (ne žmogė-riškos) spaudos žinome, šiuo metu Sao Paulo mieste Palacio del Estados rūmuose vyksta (iki 1959. I. 6) Pirmoji Apžvalginė Lietuvos Architektūros Paroda. Ji apima ir vaizduoja mūsų tautos statybi-nės kūrybos visus laikotarpius. Šupažindina brazilus ir su mūsų tautodailę bei kitomis meno šako-mis. Automatiškas registras jau rodo apie pusę milijono lankyto-mų. Ją savo iniciatyva, ryžtingu-mu ir darbštumu suorganizavo PLIAS-o veiklusis narys, inžinieris PLIAS-o statelybininkas Mikalojus Ivanauskas. Nelengvomis aplinkybė-mis, beveik vien tik savo jėgomis jis atliko Lietuvai stambų patar-navimą, iškeliant ir garsinant Tė-vynės vardą, istoriją ir kultūrą. Už tokį vertingą savangrišką žy-

Kon. A. Polišaitis

Aleksandras Polišaitis gimė 1892 m. spalio 29 d. Raginėnų km., Pa-nevėžio apskr. Gimnaziją lankė Rygoje. Besimokindamas gimna-zijoje dalyvavo lietuvių mokslei-vių būreliuose, lietuvių choruose ir vaidintojų rateliuose. — Kilus Pirmajam Pasauliniam karui, bu-vo mobilizuotas. 1915 m. vasario 1 d. baigė karo mokyklą Kazaniu-je. Tapęs 1918 metais demobili-zuotas, nuvyko į Vladivostoką, kuriame emė tęsti aukštąjį moks-lą universitete bei įstojo ir į vi-suomeninį darbą: dirbo Lietuvių Komitete Vladivostoke ir kitose lietuvių organizacijose. Be to, su-šaukė lietuvių karininkų suvažia-vimą, kuris, susipažinęs su esama padėtimi, išrinko Lietuvių Kara Komisiją, kuri, jam vadovaujant, rūpinosi lietuvių dalinių Rusijoje steigimu bei lietuvių karių grąž-nimo Lietuvon reikalu. Tuo būdu A. Polišaitis laikomas Lietuvos Kariuomenės Pirmūnu. Apart to, jo pastangomis ir jam redaguo-jant, 1921 metais Vladivostoke buvo išleistas pirmutinis Toliumo-se Rytuose lietuvių laikraštis "To-limųjų Rytų Žinios". Toliumų Rytų valstybinį universitetą Vla-divostoke baigė 1922 met. ir tais pačiais metais buvo paskirtas Lie-tuvos Konsulariniu Atstovu Har-bine, Kinijoje. 1925 m. perkelia-mas tarnybai į Centrą, o iš čia dar tų pačių metų pabaigoje ski-riamas vicekonsulu į Hamburgą, o iš ten 1929 metais keliamas kon-sulu į Daugpilį.

1931 m. pakvičiamas tarnybai į centrą. Dirbdamas Užsienų Rei-kalų Ministerijoje — nepasitenki-na vien darbu joje, bet įsitraukia ir į visuomeninę veiklą, būtent: be dalyvavimo spaudoje ir šiaip įvairių organizacijų veikloje, dau-giausiai pasišvenčia Lietuvių Šau-lių Sąjungai. Tuo būdu, išdirba centre iki 1938 metų, tai yra iki paskyrimo konsulu į Sao Paulo, kur ir iki šiolei eina pavestas jam pareigas.

Čia tenka atžymėti, kad jis be tiesioginių savo konsulo pareigų, dalyvauja spaudoje.

Beveik nei vienas vietos lietu-vių parengimas neapsieina be jo iniciatyvos, taltos ir globos. O ypač nepamirština jo suruosta 1954—1955 m. Lietuvos Liaudies meno paroda Sao Paulyje, kuri tęsėsi beveik ištisus 6 mėnesius ir kurią aplankė apie keturi milio-nai asmenų bei išdalinta per dvi-dešimt tūkstančių egzempliorių informacinės medžiagos apie Lie-tuvą. Tuo būdu buvo duota gra-ži progą dar kartą Lietuvos var-dui nuskambėti per visą pasaulį.

Be to, konsulas A. Polišaitis už nuopelnus Lietuvai apdovanotas įvairiais Lietuvos Garbės žen-kiais.

gi inž. M. Ivanauskas nusipelnė visuomenės padėkos. PLIAS-o Centro Valdybos vardu ir nuo sa-vęs tarū Jam kuklų, bet gilų ir nuoširdų AČIŲ.

Taip pat keliu mintį: tos paro-dos, bent pagrindinę, architektū-rinę dalį, reikia atgabenti iš Pie-tų Amerikos į Šiaurinę ir ją ati-daryti Pasaulinio Lietuvių Bend-ruomenės Seimo metu Niujorke. Tuo turėtų skubiai pasirūpinti ALLAS-o Centras ir pajėgūs jo Niujorko ir Bostono skyriai.

Prof. S. Dirmantas

LAISVOJI LIETUVA FREE LITHUANIA

OUTSTANDING LITHUANIAN NEWSPAPER
911 W. 32 Str., Chicago 8, Ill Phone LA 3-8544.
Published bi-weekly on Thursdays
By Lithuanian Regeneration Association

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis.

Redaguoja Redakcinė Komitija. Prenumerata:

Stralpsnius ir korespondencijas redaktoriai taisy ir talpina savo nuomone. Metams — 4.50; pusei metų — 2.50. Atskiras numeris 10 ct. — ml autoriams pareikalavus.

Subscription per year — \$4.50; 6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Kalėdiškų Kalėdų socialusis žmogau

Dr. Jonas Adomavičius

Jei norime užtikrinti reikiamą laisvę ir išsągoti kultūrą, nuo kurios priklauso mūsų ditybė, reikia kreiptis ne vien į mediagines vertybes, bet ir į dvasines bei moralines jėgas.

Papiežius Pijus XII.

Taip į aukso versio saugotojus prabyla šių švenčių proga socialus žmogus — šiandieninis moralės simbolis. Jam pritaria visi kalėdiško Kalėdų džiaugsmo pasigendą žmonės. Tokie su Stasiu Tamulaičiu neklysdami tvirtina, kad TIKRO krikščionio kelias yra paprastumas gilume, mielas ir viską atleidžiantis nuosirdumas bei neveidmainingai įteisintas jau smas; visa kita tėra tik pagelbiniai stimulai. Gaila, kad šių dienų žmogus, veik vien tik tokių pagelbinių stimulų veikiamas sugęba kvėpuoti. Tikras vertybes jis į pagelbines iškeitęs, tariasi gyvenęs. Esminis žmoniškumas — SOCIALUMAS dažnam yra tik kadaise girdėtas, šiandien jau "Old fashioned" virtęs ir daugiau nepraktikuotinas. Mes su savu šven-

tinu "Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų" sveikinimu jau artinamės prie nieko nesakomo amerikoniškojo "How do you do" — juk, taip užklauses, tūlas amerikietis atsakymo nelaukia — jis dumia toliau, mat, jis labai užimtas. Abu šie pasisveikinimai yra gražūs ir vartotini, jei juos neveidmainė, atseit, socialiojo žmogaus siela išsako ir kalėdiškas šypsny su juodu palydi. Tik šitaip vienas kitą sveikindami, o ne pagal žydišką užsakymą sveikinimus siuntinėdami, mes sukursime savoj aplinkumoj kalėdinę nuotaiką. Tokia nuotaika gaivins susilpusį, kels parpuolusį ir abejojančiam, ar dar šiandien apsimoka žmoniškų žmogum būti, stiprybės suteiks.

TIK SVEIKAS ŽMOGUS GALI KITUS GYDYTI

Taip jau yra, kad kalėdiškai šypnotis ir kituose tokių šypsenų sukelti sugeba tik sveikas žmogus; sveikas ne tik kūnu ir dvasia, bet dar ir SOCIALUS. Daug ko gražaus savyje turi toks asmuo. Socialus žmogus yra tikrai kalėdiškas. Jis atsakominguo ir saikiams savarankumo jausmais vadovaudamasis greičiau kitam duos nei iš ano reikalaus. Jis egoizmas ir blogyje rungtyniaujamą pakeičia bendradarbiavimu ir žmonijai ką nors didaus ir gero nusiteikia padaryti. Toks žmogus socialinius varžtus lytiniam gyvenime pripa-

žįsta ir juos sau taiko, visą šį reikalą laimingoj moterystėj dera mai tvarkydamas. Socialusis žino, kad agresija, neapykanta bei nesivaldymas, o taip pat žiaurumas ar priekaištų ieškojimas yra SILPNYBĖS. Priešingai, — gera valia, švelnumas ir nuosaikumumas bei geras skonis yra STIPRYBĖ. Pagaliau, toks žmogus skiria faktus nuo vaizduotės ir, savo dvasios nesusūžalodamas, lanksčiai prisitaiko likimo ir laimės padiktuotiems netikėtumams.

BENT VIENA SOCIALE CELE TURTINTI, O DAN

Kiekvienas mūsų turim turtėfi ne tiek kišene bei poadiniu riebalų sluoksniu, kiek socialinėm ce-

MŪSŲ SMEGENIS TEIKIS PRAGAUS KŪDIKI!

lėm smegenyse. Ten smegeninių narvelių — celių mes turim bilijonus. O pilnai socialių jų nė vie-

nas žmogus žemėje neturi pakankamai — mes nė vienas nesam pilnai subrendę, arba visiškai socialūs. Pilnesnio socialumo visi visada ir visur mes turim siekti. O kad bent viena tokia celė mūsų kiekvieno smegenis praturintų Marijos pirmgimis Kūdikis šių Kalėdų proga! Kokie mes praturtėje ta da jaustumėmės ir kiek daug mes tada taikos bei ramybės link būtume pažengę! Tada mes sau žemišką laimę būtume juntamai priartinę. Tada mums patiems būtų suprantama, jog vadinamoji "Ašarų pakalnė" yra mūsų pačių savo nenaudai priverkta. Tik čia senos klaidos nekortokime — niekas mums jokios, net ir mikroskopinės dalelės socialumo nesuteiks, net pats Dangus tai padaryti neįstengs, jei MES PATYS NESOCIALESIME. Tad šių švenčių proga kelkimes iš senų ne-

KRYŽIŲ STATAS IR JŲ GRIAU JEI JIE VIENO

Mums labiau socialėjant ir Kalėdos bus labiau kalėdiškos. Gal dar ne šios man, ne kitos anam, gal kito tik ainiai tokių Kalėdų sulauks, bet šis kelias į jas — socialėjimo kelias į pilnutinę sveikatą yra tikras.

O kur norim tikro Kalėdų džiaugsmo NETRUKUS susilaukti, turim SAVO ATŽALYNĄ socialiais žmonėmis rengti. Tada mums daug džiaugsmo bus nė keliolikos metų nepalaukus. Kuogreičiausiai renkimi tokių žmonių kadrus ir jais visas atsakomingas vietas apdovinkim. Tik socialių kandidatų nestokodami mes susilauksim tokių pat mokytojų, dvasiškių, darbininkų, advokatų bei gydytojų. Tik tokie žmonės ir tik jie vieni suteiks gerą pavyzdį kitiems — ir taip bręs visas mūsų gyvenimas. Visai netiesa, kad čia vien tikėjimo ar vien netikėjimo pakanka, kaip dažnai mėgstama kartoti. Mat, tiek tikintieji, tiek netikintieji, vieno pajėgiausio krašto gydytojo John A. Shindler tvirtini-

vykusių įpročių ir pradėkime save KONTROLIUOTI. Vos tik pastebėje savyje kylant rūpestį, pyktį ar baimę, tai tuoj, nieko nelaukdam, juos sulaukykime pakeisdami visa tai SVEIKAIS nusiteikimais — ramumu, drąsa, pasiryžimu, atsakymu nevertų dalykų bei linksnumų. Kasdien kiekvieno momentu pastaruosius savyje turėkim. Kai gerai seksis, pavelykim sau laimingai jaustis. O kai akmenis pakelyje sutiksim — būkim tiek gerai nusiteikę, kiek mes išgalim. Padėtį švelninkim lengvu jumoru tokiomis atvejais. Neįsileiskim galvon — gyvenimą griauančių minčių ir neįsileiskim joms, kaip patefono plokštelei, mūsų smegenyse suktais. Nenusileidę iki isteriskumo, stenkimės kiekvieną nepasisekimą paversti moraliniu laimėjimu.

NAŠ YRA ABU LABU TOKIUO, DAI NESUBRENDE

mu, yra lygiai dvasiniai nepajėgūs, jei jie vienodai nesubrendę yra. Vien tikėjimu, lygiai kaip ir vien netikėjimu nėra-kuo didžio tisi, jei subrendimas — socialumas kartu nėra puoselėjamas. Mat tik pastarasis turi raktus į tikrai kalėdišką, ne biznieriškai žydišką, kad ir tūlį dvasiškių praktikuojamą, Kalėdų nuotaiką. Gali vienas visus takus kryžiais nustatinėti, o kitas gali pasivelyti jų tūkstančius nugriauti, deja, nei per plauką nepriartęs Kalėdų nuotaika, nei prie vieno iš jų, jei jiedu bent vieną celę savo smegenyse nesubrandins.

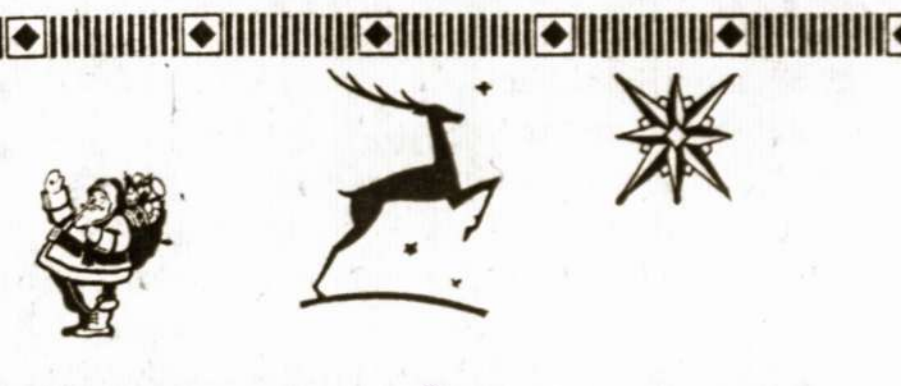
Tad visi šiandien fantaziją nuo tikrovės skiria, šių Kalėdų proga, ne tik patys iš nesubrendimo šunkelių į socialius vieškelius pasineškim, bet ir kitiems tai kuogreičiausiai atlikti nuosirdžiai palinkėkim, žinoma, atatinamas sąlygas žmogaus gerėjimui sukurti be sistengdami. Taigi, Subrendusio Žmogaus nuotaiką šiose Kalėdose, malonus skaitytojau!

Ir šiemet Kalėdų švenčių proga norėčiau apsilankyti į Jūsų namus, paspausti dešinę ir perdūoti linkėjimus, kurių mano žirdis yra kupina. Nors per išstisus metus ir kiekvieną mano gyvenimo dieną savo bičiuliams ir tautiečiams aš vienodai puoselėju tik gerus ir gražius linkėjimų jausmus, bet atrodo, kad Kalėdų šventis mus visus labiau suartina. Atrodo, kad šia proga mes dar labiau juntame reikalą ir norą — skelbti ir vykinti "talką geros valios žmonėms".

Lietuvai ir lietuviams Naujieji Metai yra jų pasikartojančios vilties sustiprinimas. Sustiprinimas tos vilties, kuri nepaliaujamai ugdo teisingumą visų žmonių troškimą gyvenimui laisvėje, be baimės ir be skurdo. Belieka būti kantriems, rūpestingiems ir vieningiems, o visą kitą atneš artimesnė ar tolimesnė ateitis.

Sveikiname visus lietuvius, gyvenančius čia Amerikoje, plačiąjame pasaulyje ir ten toli Tėvyneje, kurią dar kūdikystėje esame palikę. Bet kiek išgalėdami, stengėmės ir tebesistengiamė savo mintimis ir kukliais darbais nuo jos nenuolti. Jei kiekvienas savo širdimi, mintimi ir darbais gyvensime Lietuvos laisvės ir gerovės troškimu, metai po metų artėsime prie to idealo įkūnijimo.

MARIJONA ir JUOZAS BAČIŪNAS
Tabor Farm, Sodus, Michigan, U.S.A.

J. J. KAZANAUSKAS
MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N PREZIDENTAS
2202 W. Cermak Rd. — nuosirdžiai sveikina visus šios bendrovės interesus ir visus lietuvius Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų proga.

ANTANAS OLIS,
Prezidentas
Metropolitan Sanitary District
of Greater Chicago,
Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
sveikina visus
geros valios tautiečius.

Nacionalistinis mons. M. Krupavičiaus habilitacijos „1926 metų gruodžio 17-oji Liūdna 30 metų sukaktis“ pakoregavimas

(7-toji tąsa)

PRIESINGI ĮVYKIAMS TEIGIMAI

Tuo metu mūsų naujai atsikūrusiai silpnai valstybei tokia kairiųjų valdymo forma tikrai buvo pavojinga. Bet tas pavojus gal ir nebuvo toks didelis, kokį jį ištriubino trokštantieji valdžios krikščionys demokratai per savo labai gerai organizuotą propagandą. Teisingai tuo reikalui yra pasakę 1934—5—6 m. "Geležinio Vilko" Vyriausio Štabo Organizacijos viršininkas bičiulis M. K., darydamas grupių vadų suvažiavime pranešimą apie reikalingumą "Geležinio Vilko" organizacijai skubiai persiorganizuoti į politinę Liet. Nacionalistų partiją. Turiu pastebėti, kad pranešėjas bičiulis M. K. buvo aktyvus perversmo dalyvis. Jis savo pranešime perversmo dvasią, nuotaikas ir įvykius dėsto taip, kaip jie perversmo metu tai supratę ir vadovavęsi. Suvažiavimui jis tas mintis perteikė po realios 8 metų poperversminio gyvenimo patirties. Jis sako: "Kad tėvynės laisvei apsaugoti, kariuomenę brendo pasipriešinimo aktyvas, ruošėsi perversmui, jį vykdė ir už jo neumatymą iš perversmo išplaukiančių negeistinių padarinių, dalinai

yra atsakingas, to jis visai neišsiginą ir savo atsakominguo kalte, jei iš tikrųjų jos esama, nenutraukiamai vedama kova stengiasi išpikkti. Bet reikia nepamiršti, kaip mano anksčiau buvo minėta, kad tą perversmą jis ruošė ir vykdė ne vienas, o su visa eile gerai susiorganizavusių, turinčių politinę patirtį ir su tauta, tiesioginius sąitus bendrininkų — partnerių. Pats aktyvas perversme dalyvavo tik kaip fizinė jėga — vykdytojas. Jog gi partiniai partneriai: krikščionys demokratai su visom savo filijom, tautininkai ir ūkininkų partija, kaipo inspiratoriai, organizatoriai, įkvėpėjai ir politiniai dirigentai — vadai. išskiriant jų studentiją, kuri buvė tiesioginiai prie fizinio perversmo vykdymo pridėjusi. Aktyvas, taip iškelto gresiančio laisvei pavojaus aktyvaizdoje, ejo į perversmą ramia sąžine tą pavojų pašalinanti, vien tautos laisvės — garbės ir valstybės gerovės vedinas, be jokių spekuliatyvių užkulisių. Jis ne kitaip manė ir apie savo partietiško partnerių dvasią. Tačiau taip manydamas apsiriko. Nes po įvykusio perversmo, jiems gavus valdžią, gyvenimas tuoj įrodė, kad jo partneriai: krikščionys demokratai, tautininkai ir ūkininkų partija, eidami į perversmą, turėję tvirtas tendencijas pasigrobtį sau valdžią. Tad pilnai galimas dalykas, kaip teisingai save nuvertė socialistai teigia, kad aktyvo partiniai bendrininkai, tikėdamiesi perversmo sukuryje valdžią pasigrobtį, raudonojo pavojaus dydį sąmoningai perdėję. Ar socialistų teigime daug tiesos yra ar ne, čia nenagrinėsiu, bet faktas palieka faktui, kad tautos gyvenimas įvykdytu perversmu į sveikas tautiniai valstybinio gyvenimo vėžes grąžintas nebuvo. Ir todėl pasipriešinimo aktyvas paliko labai tampriai surištas su visais iš perversmo išplaukiančiais padariniais ir atsa-

komingumu.

Savo atsakominguo ypatingai pajuto, kad dešiniosios grupės gautą iš perversmo valdžią, buvusios seime mažumos, krikščioniškojo bloko balsais gana miglotai legalizavęsi, vėl iš naujo tarp savęs dėl jos kovodamos, pradėjo visuomeninį — valstybinį gyvenimą formuoti, ne prie tautos valdymo, bet prie jos valdymo. Tuo keliu partijos eidamos nesivaržė ne tik su priemonėmis, bet ir su tautos interesais. Savo egoistiniam siekiams atsielti, vienos bazovos ant slap tai organizuotos kovingos organizacijos "Baltasis Žirgas", antrosios viešomis policijos priemonėmis. Gi socialistinės, norėdamos atgauti savo prarastą valdžią, bet neturėdamos pačios pakankamai pajėgumo, ieškojo paramos, t. y. trūkstantos jėgos pas mūsų amžinus priešus lenkus" (socialdemokratai. V. M.).

Tuo tarpu mons. M. Krupavičius, prikėgęs perversmą vien tautininkams, visur jį smerkia. O krikščionių demokratų dalyvavimą po perversminę vyriausybę, aiškina visai nebūtos Varšuvos okupacijos baime. 11 tąsoj jis sako: "Tik ta baimė krikščionis demokratų po perversmo susodino į vieną suolą su tautininkais. Jiems tėvynės likimas buvo brangesnis už kitų vertinimus ir net už partijos reikalus ir savo ambicijas". Būk tai krikščionių demokratų įėjimas į vyriausybę, ar post faktinis perversmui pritrimas suminkštino lenkų ir jų diktatoriaus Pilsudskio širdis. Gi Vilniaus atplėšimas kaip tik įvyko Lietuvą valdant krikščionims demokratams. Tai ką bendro čia turi tas Varšuvos pavojus?

IŠKRITUSIŲ IŠ GYVENIMO LIŪDININKŲ ŠAUKIMASIS

Mons. M. Krupavičius, atsiribodamas su savo partija nuo perversmo, gerokai iškraipė istorinius perversmo faktus ir ta linkme savo darbe eina toliau. 12 tąsoj sako: "Tikrieji perversmo vadai ir įkvėpėjai buvo A. Smetona ir A. Volde-maras". Gi 15 tąsoj ištraukia ir kaltininkų areną A. Merkį. Vietom jį šaukia kaip liūdininką, kuris net du kartu lankęsis pas monsinjorą ir net kvietęs jį į perversminį pasitarimą, turėjusį vykti Merkio bute. Reiškia, mons. M. Krupavičius atrado ir "trečią, Merkio asmenyje, perversmo organizatorių ir įkvėpėją. Jis sako: "Merkys, reikia manyt, buvo įgaliotas organizatorius. Jis ne tik su manim — kaip krikščionių demokratų pasirinktu žmogum kalbėjo, bet kalbėjo ir su kitais". Toliau jau atsiranda ir iš krikščionių lagerio perversmo ruošimo liūdininkas generolas Ladyga, kuris išaiskino monsinjorui ir ruošiamo perversmo Komiteto sąstata. Visas tas žinias perdavęs savo Centro Komitetui. Komitetas gi iš savo pusės sutikęs su visais monsinjoro padarytais ėjimais pasikalbėjime su Merkii. Taip pat pavedęs monsinjorui painformuoti apie ruošiamą perversmą Papečkį bei Sleževičių. Pavedimą jis pilnai atlikęs, tik neprisimenęs, kurį iš jų painformavęs. Čia pat iškelia savo grupės šviesių ir dorą asmenybę p. Petrulio, kuriam, monsinjoro teigimu: "Buvo sufabrikuota politinė byla". Labai įdomi fabrikacija, kad pats p. Petruelis, lankydamasis pas ministerį pirmininką ir teisingumo ministerį M. Sleževičių, prašė jam keliamą bylą numarinti, už kurios numarinimą jis siūlė išduoti visus rengiamo perversmo iniciatorius. Nejaugi p. Petruelis ant tiek buvo žemai

SPUTNIKO REVOLUCIJA AMERIKOJE

Nėra jokios abejonės, kad sovietų paleistasis žemės satelitas yra milžiniškos reikšmės mokslinis laimėjimas. Jau seniai buvo laukiama, kada mokslui pavyks mus supančią erdvę papuošti dirbtinu mėnuliu; ne tam, kad jį spoksotų išmylejusios porėles, bet kad žmogus galėtų kilti dar aukščiau ir, vieną gražią dieną — susisiekti su kitomis planetomis.

Jau prieš kelis metus laukios vaizduotės dailininkai žemės palydovą piešė įvairiose pozose, smulkiai aptardami detales, lyg jos būtų visiems gerai žinomos. Niekas Amerikoje nemanė ir nelaukė, kad tokio satelito paleidimas virs sensacija, dėl kurios bus išlieta daug graudžių ašarų.

Amerikiečiai pirmieji pagamino ir išsprogino atominę bombą; jie pirmieji pasigamino vandenilio bombą; amerikiečiai net ir negalvojo, kad juos kas nors galėtų pralenkti raketų srityje. Bet štai šaltą ir pasitikintį amerikietį, besišiurintį prie televizijos aparato, sukūrė nemaloni žinia: aplink žemės rutulį skrieja sputnikas, kurį tenai paleido rusų mokslininkai.

Pradėta ieškoti kaltininkų, pra dėta ieškoti atsakymo: kodėl šį kartą mes ne pirmieji!

Spauda nesigailėjo vietos šiam opiam klausimui išdiskutuoti. Vie ni rašė, jog rusai laimėjo todėl, kad pas juos šios srities darbai buvo centralizuoti, tuo tarpu Amerikoje laivynas dirbo sau, aviacija sau. Šis tvirtinimas vargu ar yra teisingas, nes nei laivynas, nei aviacija nebuvo nusikriauti išteklių ar sąlygomis. Kiti bandė aiškinti, kad šis laimėjimas buvo pasiektas dėka vokiečių inžinierių, raketų specialistų, kuriuos po karo rusai išsigabeno pas save ir pakinkė prie darbo.

Tie, kurie vadovauja raketų gamybai ir tobulinimui, šitokius aiškinimus vadina absurdiškais. Vokiečių mokslininkų yra užtek tinai ir Amerikoje. Šiandieną čia dirba specialistai, vadovavę vokiškų V-1 ir V-2 raketų gamybai, ir niekas negali tiksliai pasakyti, kam teko geresnė vokiečių mokslininkų dalis: rusams ar Amerikiečiams.

Paskutiniu laiku, ypač po nepavykusio bandymo paleisti amerikonišką satelitą, spaudoje matome kažkokią liguistą paniką, kad pas mus viskas blogai. Žurnaluose mirga nuotraukos sovietų vaikų prie mikroskopų, braižyklinių lentų, laboratorinių įrengimų. Sovietų mokyklos statomos pavyzdžiui. Tenai vaikai domisi mokslu, o čionai futbolu. Kai kurie Amerikos žurnalistai — nusizėmę tvirtina, kad mes esame atsilikę

ir turime ką nors daryti, kad pasivijus sovietus.

Amerikos gyventojai tyli. Sputnikas iš pagrindų pakeitė jų filosofiją. Prieš kelis metus Chicago 'American' dienraščio redakcija — bombardavo skaitytųjų laišku, ryšium su vieno piliečio pasisakymu, kad Queen Mary yra geresnis laivas, nei United States. Skaitytiniai jį kolinio ir siūlė jam vykti į Angliją. Bet šiandieną niekas nieko nebekoluoja. Atrodo, jog visi sutinka, kad sovietai pralenkė Ameriką mokslo ir technikos srityje.

Pati sovietų spauda pripažįsta, kad pas juos mokyklose ne viskas tvarkoje. Vyresnių klasių mokiniai dar taip silpni rašyboje, kad vartoja stačiai kurioziškus išsireiškimus. Duodama ir pavyzdžių. Visiems aišku, kad dešimtametį mokyklų mokiniai nedaro bandymų su turbinomis ar atomais. Aukštosios matematikos ar chemijos formulės greitai pamiršamos mokyklų baigus. Mokyklos suole išradimai nedaromi.

Nei amerikiečiai, nei vokiečiai neturi smegenų monopolio. Daug išradimų yra padarę prancūzai, anglai ir kitų tautų mokslininkai. Istorijos bėgyje rusų tauta taip pat yra davusi garsių mokslininkų, ir būtų naivu galvoti, kad šiandieną turi būti kitaip. Mokslinis pasirengimas daug padeda, bet pirmoji eilė tiems, kuriuos Dievas apdovanojo gabumais, valia ir užsispyrimu. Dėl to negalima už sputniko paleidimą visą kreditą atiduoti sovietiška mokyklai.

Man atrodo, kad iš natūralaus įvykio kuriami labai nenatūralūs dalykai.

Lietuvių Kalėdų eglutė Mokslo ir Pramonės Muziejų, Čikagoje

Ne mokslo patentai ir ne septineriopi talentai sudaro piliečių garbės vainiką, o darbas, darbas iš tikrų širdies motyvų.

Vaižgantas

DR. STEPONAS BIEŽIS,
Lietuvių tautinių organizacijų ir nepartinių sambūrių nuuilstamas darbuotojas — siūnčia nuokirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus

Linksmų Šv. Kalėdų — Laimingų Naujųjų Metų —
BALYS BRAZDŽIONIS,
Sav. Balys Radio & Television Sales & Service, 2646 West 71st Street Prospect 8-5374

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
ALGIRDAS BRAZIS
Metropolitan Operos solistas, sav. HILLTAP — LOUNGE,
8500 So. Roberts Road — 8000 Lyons Town scip. Telef.: GA 2-5961. OAKLAWN, Illinois — Siūnčia nuokirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus visiems geros valios tautiečiams Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
JONAS VIRPŠA,
Savininkas maisto krautuvės: 4501 So. Fairfield Ave., telefonas: LA 3-0245. Didžiausias pasirinkimas įvairių maisto produktų, vietinių ir importuotų.

Linksmų Kalėdų Švenčių Linkime visiems savo kostiumeriams ir draugams —
PETRAS ir ELENA VENGELIAUSKAI
Užėiga, Svetainė lūnomavimui vestuvėms ir kitiems parengimams.
4500 So. Talman Ave. Tel.: Virginia 7-8465.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1958 METŲ DAN IR DELLA KURAIČIAI

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus mūsų prietelius, draugus ir visus geros valios tautiečius. Tegul Kalėdų šventės būna džiaugsmingos, o Nauji Metai — laimingi!

VASAITIS ir BUTKUS,
Laidotuvių Direktoriai
1446 So. 50 Ave., Cicero, Ill. Telef.: OL 2-1003

Sveikiname visus pažįstamus, draugus, klientus ir bičiulius Šv. Kalėdų proga, linkėdami geros kloties —
F. A. RAUDONIS ir **N. BERTULIS** — Savininkai
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEeley 3-4711

Sveikiname visus pažįstamus, draugus, klientus ir bičiulius Šv. Kalėdų proga, linkėdami geros kloties —
F. A. RAUDONIS ir **N. BERTULIS** — Savininkai
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEeley 3-4711

JOHN J. PAKEL,
Prezidentas Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave.
Per eilę metų ne tik patarnauja tautiečiams visokiais finansiniais reikalais, bet ir dalyvauja didesniuose lietuviškuose darbuose. —
Kalėdų Švenčių proga siūnčia visiems gerus linkėjimus.

JUSTINAS MACKEVIČIUS
Prezidentas STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N, 4192 Archer Ave.
Siūnčia nuokirdžius sveikinimus visiems šios bendrovės interesantams ir visiems lietuviams.

kritęs, kad jis siūlė išduoti visus perversmininkus, kuriems net gal grėsė gyvybės netekimas, už jam nesamo nusikaltimo sufabrikuotą bylą? Greičiausiai tokį išdavišką pasiūlymą padarė už tikrai padaryto nusizėgimo keliama bylą.

17 tąsoj monsinjoras per J. Kojelio jam rašytą iš 1952. X. 12 laiška, iškviečia liudininku gerb. prof. Mykolą Biržišką. Cituoja J. Kojelio laiška: "Prof. M. Biržiška privačiame pasikalbėjime man teigė, kad gerokai prieš seimo rinkimus pas jį lankėsi Mačiūka su kitu asmeniu net du kartus, kviesdami į konspiraciją. Būk jie prof. M. Biržiškai įrodinėjo, kad rinkimai, nežiūrint kas juos laimėtų, nieko gero kraštui neduos. Tikiosis tiksliai cituoja prof. Biržišką, sekančius žodžius imdamas į svetimženklis — "Sukilimas buvo ruoštas prieš krikščionis demokratų...". Sukilimas buvo ruošiamas prieš krikščionis demokratų, o tuo tarpu krikščionys demokratai su ruošėjais nuvertė kairiuosius. Čia šiek tiek neaišku, kad monsinjoras tokiu svarbiu įrodymu remiasi trečiųjų įrodymu — Kojelio, o ne mūsų tarpe esančio paties gerb. prof. M. Biržiškos?"

Atrodo, kad atsiribojančiam nuo 17 gruodžio perversmo mons. M. Krupavičiui, gana skaudžiai ir teisingai užmynė ant skaudaus krikščionių demokr. tiesos ir siekimų mazolio įgalotas ministris p. B. Balutis, savo atsiminimuose, dėl kurios nuoskaudos monsinjoras savo "habilitacijos" 18-19 tąsose daro gana plačius nieko neaiškinančius aiškinimus. Po visų aiškinimų, "habilitacijos" 19 tąsoj, monsin. teigia, kad: "Naujiųjų bendradarbio visi krikščionių demokratų kaltinimai yra neteisingi". Nuosakiausiai krikšč. dem. kaltintoju mons. laiko p. J. Šalną, tuo reikalu "pasisakiusiam 1948 m. "Lietuvių Zodyje"

Nr. 19. Jo teigimu: "Perversme dalyvavo, be tautininkų, ir dalis krikšč. demokr." Su p. Šalnos paskelbtomis mintimis, be monsinjoro padarytų paaiškinimų, sutinka ir perversmininkai nacionalistai. Tik jo mintį reikia dar kiek papildyti, kad kaip krikščionys demokratai, taip tautininkai ir nacionalistai perversme dalyvavo ne visi inkorpore, bet tik dalis. Tačiau dvasiniai ir idejiniai dalyvavo visi. Šiandien labai sunku nusakyti, kurių šių grupių civilių narių, ne kariškių, perversme daugiau dalyvavo. Imant studentiją, kuri perversme reikėsi aktyviai šalia karių, tai krikščionių demokratų studentijos — ateitininkų, perversme daug daugiau dalyvavo, nei tautininkų — neolituanų. Savo gausų dalyvavimą tvirtai patvirtina dabar esantieji emigracijoje, turintieji skirtingą nuo mons. M. Krupavičiaus objektyvumo ir tiesos pajautimą perversmo aktyvūs dalyviai ateitininkai.

Pagaliau, po visų liudininkų perstatymo, monsinjoras M. Krupavičius 19 tąsoj tešinyje duoda krikščionių demokratų sunumeruotą perversmu nekaltbę. Jis sako: "Iš viso, kas ligi šiol buvo pasakyta, seka šios tikros, teisingos ir abejonių nekeliančios išvados:

- 1) Krikščionys demokratai nebuvo perversmo sumanytojai, jo nerėmė ir jame nedalyvavo.
- 2) Už perversmą jie nėra atsakingi nė prieš tautą, nė prieš savo sąžinę, nė prieš Dievą.
- 3) Visa kaltė už jį krenta ant tautininkų ir dalies karininkijos, kurie tą perversmą organizavo ir vykdė.
- 4) Atsakinga yra taip pat ir tuolaikinė vyriausybė, kuri žinodama apie jo rengimą ir net bent kai kuriuos perversmo rengėjus, neslėmė jokių priemonių perversmui užkirsti kelią. Už tai juos kaltina taip pat ir buvus. prezidentas

dr. K. Grinius ir Kariuomenės vadas Raštikas.

5) Krikščionys demokratai apie rengtą perversmą sužinojo tik keliomis savaitėmis prieš jo įvykdymą.

6) Sužinoję apie tai, tuojau pranešė vienam vyriausybės nariui.

7) Krikščionys demokratai teigė ir tebetelgia, kad rimtai patelsinamo pagrindo perversmui nebuvo.

8) Perversmą jie laikė ir tebeiliko tautai žalingu.

9) Jie konstatuoja, kad perversmą rengė ir vykdė ne tauta, o kariuomenė ir ne visa karininkija, bet jos nedidelė dalė.

10) Kaltinantieji už perversmą krikščionis demokratus arba to klausimo nežino, arba suinteresuoti ne tiesa, bet žmonių klaidinimu, kuriam nori paslėpti kažkokius savo slepiamus, bet visiems žinomus tikslus. Tai yra strateginis dėsnis: ofenzyva daugiau laimėti, negu defenzyva.

Pagal mons. M. Krupavičiaus atsiribojančių nuo perversmo ginamų tezių išvestų išdavų į šiuos dešimt artikulų, atrodytu, kad krikšč. dem. perversme nedalyvavo, bet jam bręstant, stengėsi nuslopinti, daug daugiau ir karščiau, nei valdžią turintieji socialistai. Tačiau šis monsinjoro rehabilitavimasis yra labai priešingas kr. demokr. darbams ir visoms reikšioms mintims prieš perversmą ir po perversmo.

"Habilitacijos" 21 tąsoj 3 skiltyje, monsinjoras labai neteisingai pastebi, kad: "Gruodžio 16 diena buvo ypatingai nerami ir tiršta atmosfera. Kažko laukta". Juk savaime aišku, kad laukta pribrandytų vaisių rezultatų, kurių sėkla žmonių širdyse buvo sėjama bažnyčiose iš sakyklų, visoj krik. dem. spaudoj ir ypatingai leidžiamoj generolo Grigaliūno Glavackio laikraščio "Tau-

tos Valia". O iš seimo tribūnos paties monsinjoro M. Krupavičiaus, gana tiksliai apibūdinusio valdančiųjų socialdemokratų partiją. Buvo pasakyta: "Mūsų socialdemokratų frakcijos dvasinio tėvo, atstovo Kairio pareiškimu, jie iš esmės niekuo nuo komunistų nesiskiria. Tas parodo, kad jie taip pat yra bolševikai ar komunistai ir tiesia jiems kelius į Lietuvą". Žiūrėk Seimo stenogramos (seimas, 2 sesija, 46 posėdis, 1926.11.26. "Perversmo kardas (kurį pats mons. M. Krupavičius su savo krikšč. dem. partija nugalando. V.M.), juntamiau pakibo ties galvomis". Apie tą kybantį virš krašto piliečių galvų krikšč. demokr. perversmo kardą, labai gerai žinojo visi kr. dem. partijos ir jos filijų žmonės ne tik Kaune, bet ir provincijoje. Atseit, visoj Lietuvoj. Dar gerai prisimenu, kai iš 16 į 17 gruodžio nakti, man budint Seinų Boro Pasienio Policijos telefonų centrinėj Lazdijuose, buvo apgulę telefonus ir radio imtuvus įvairiausi krik. dem. veiksniai. Jie labai jaudinosi nesulaukdami ilgai jokios žinios apie jų nugalasto perversmo kardo veiksmų pradžią. O sulaukę reikė nepaprastą džiaugsmą, vieni antrus sveikindami, kaip kad naujus metus sutikę. Tas buvo ne tik Lazdijuose, bet visuose Lietuvos kampeliuose. Kai tuo tarpu provincijos tautininkai apie perversmą iš viso mažai ką žinojo. Pav., Lazdijų tautininkų veikėjai gimnazijos mokytojai: J. M., S. V. ir kiti, 17 gruodžio, išgirde apie įvykusį perversmą, tik išsižiojo ir visai nieko nesiorientavo padėtyje.

(Bus daugiau).

Kada gyvuliai kalbasi

Ona Alginienė

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuosirdžiai sveikiname mūsų draugus ir pažįstamus ir linkime, kad Kalėdų Šventės būtų džiaugsmingos, o Naujieji metai laimingi!

JULIUS KUZAS

Wholesale Meat Distributor,
6840 So. Artesian Ave. Tel.: WA 5-8744

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems mano bičiuliams —

RICHARD A. BUTCHAS

Willow West Inn & Picnic Grove,
Willow Springs, Ill. Tel.: TE 9-9564

Geriausia vieta piknikams
visoje Čikagos apylinkėje.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

miliems klientams,
draugams ir kaimynams —

JUSTAS LIEPONIS
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

3222 — 26 So. Halsted St.
Tel.: VI 2-4226

Visiems klientams, pažįstamiems, draugams ir visiems tautiečiams, Švenčių proga — mano nuosirdžiausi sveikinimai ir geriausi linkėjimai

BRUNO MACIANSKAS,

3339 Lituania Ave. Kepyklos say.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Užgimes Kūdikis tegul lydi visų mūsų tautiečių kelius ir sergti nuo nelaimių —

LEONAS BUKAUSKAS,

Laidotuvių Direktorius
10821 So. Michigan Ave. Tel.: CO 4-2228

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Linki

A. STANČIAUSKAS

1546 S. 49th COURT, CICECO

Tel.: OLYmpic-6-0775 — nuo 8 val.

ryto iki 5 val. vakaro.

Tel.: nuo 5 val vakaro: OLYmpic 2-6752

Instaluoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus (Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus. Pristato anglis ir alyva.

— Ar paskleisim šį vakarą šieno ant stalo, mamytė? — paklausė dvylikametė Marcelė.

Elena Skurvydienė liūdnai pasižiūrėjo į dukrą. — Juk girdėjai, ką aną dieną pasakė tėvas. Kad šienas yra gyvuliams šerti, o ne stalui kreikti.

— Bet šiandieną Kūčios! — Aš tada pasakojau, kaip mokytoja išleisdama mus Kalėdų atostogoms, aiškino, kad tuo yra pagerbiama ant šieno gimęs Išganytojas. Kodėl mes niekuomet nepagerbiame, mama?

Motina nieko neatsakė, tik dar smarkiau ėmė sukti aguonos puodyneje.

— Mama, kodėl? — neatstoja mergaitė, verkšlendama. — Kitos mergaitės sakėsi, kad jų namuose kasmet yra dengiama staltiesė ant šieno pabarstyto stalo. O po vakarienės visi traukia iš po staltiesės stagarus: kieno ilgesnis, tas ilgiau gyvena. Ir valgių — sako — jie turi visokių ir daug, ne vien silkes su bulvėm, kaip mes.

— Bus ir kisielių. Štai ir aguonas malū pienui, — dūšiai metė motina. O širdis jos kalto vis labiau.

Durys smarkiai atsidarė, įleisdamos balto garo srovę. Prie 10 metų berniukas puolė prie ugniaukuro šildyti rankas.

— Ai, kaip skauda, mamytė. Skauda pirštai, u-u! Atsėlau... — Nekišk prie ugnies, dar labiau skaudės, — draudė motina. — Tik trink pirštelius. O kur padėjai pirštines?

— Tėvelis atėmė — verkdamas skundėsi vaikas. — Sako, Kalėdų seniui lipdyti nėra ko plėsti pirštines. Jei taip nori, vartyk sniegą plikom rankom.

Maža Julytė, kuri visą laiką asloje statė šulinius iš skalų, smalsiai žiūrėjo į broliuką ir dabar jam nebeįvydė, pati neleidžiama braidyti po sniegą.

— Kur dabar yra tėvas? — paklausė Skurvydienė Stasiuko.

— Virbus kuoja prie daržinės. — Gerai. — Ji nuejo, — alkerį ir grįžusi padavė sūnui savo pirštines. — Juk jau mažiau beskauda? — paklausė ji.

— Mažiau.

— Štai, imk mano tumpines. Nuo pavos yra susivėlusios, šiltos. Tau bus mioroj. Jei nori baigti statyti savo senį, tai bėk. O jei tėvas norės pirštines atimti — neduok. Sakyk, kad mama liepė neduoti.

— O tu, Marcelė, išimk silkes iš vandens, supiaustyk ir apdek svogūnais. Alyva aš pati užlaistysiu.

— Šitos, tokios Kūčios bus paskutinės, — sprendė savyje Skurvydienė, sukdamą aguonas. Mes, kaip laukiniai asvo žemėje tarp savųjų. Kol dar vaikai maži buvo, kentėjau. Metas po meto Marcelė bus mergina, o ir Staselis netolimas nuo jos. Išaugę vaikai nei apstengti padoriai neturės. O juk iš 60 ha ūkio! Jam vistiek, kad ir į gimnaziją eis sulopytom alkūnėm, kap dabar, kad eina. Matau, jog nuolankumu ir prašymais nieko nepasieksime. Jo šykštumas auga kasdieną.

— Mamuliuk, — pertraukė jį mintis Marcelė. — Virkavų Liucė sakė, kad jie ir eglaitę turės, kaip mokykloje, tokią. Ir saldinių ir žaislų jiems tėvai nupirksią, dar geresnių, nei mūsų vaikams per Tris Karallus padalina ponios iš miestelio, kai sueiname žaisti prie eglutės.

— Egles puosti per Kalėdas — nėra mūsų kaimo paprotys. Mes eglė kvapą prisigeriame čia pat kiaušų metą miškuose. Virkavų seneliai yra atsikėlę čionai iš Vokietijos. Jie savo paprotį tebeleiko iki šiol.

— O kodėl mokykloje pastato eglę ir taip gražiai išpuošia? Ir pas daktarą, ir klebonijoje?

— Iš kur žinai?

— Pernai, grįžtant iš bažnyčios mačiau pro langus. Tokios gražios — žibantišios.

— Tai daro turtingieji miestuose, pasigavę papročius iš svetimų kraštų.

— Ar mes neturtingi? — Paklausė 5 metų Julytė, įsikibusi į

motinos sijoną.

— Aš ne, — atsakė motina.

— O tėvelis?

— Aš nežinau, paklausk jo.

— Ar ir dovanas duoti yra sve

timas paprotys? — Staiga vėl paklausė Marcelė.

Ji nežinojo, kad savo klausimais apie Kalėdų šventes gilė motinos širdį kas kart vis daugiau.

— Nors medauninkėlių kokių būtų parvežęs vaikams šį rytą, kai nuvežė pienui — pienui — širdo Skurvydienė. — Niekuomet nėra vaikams parodęs savo tėvišką širdį... Cento gaila!

— Mokytoja sakė, kad Trys Karaliai nešė dovanas Kūdikėliui Jėzui, todėl ir žmonės, užgimimą švėsdami, apsidailija dovanomis.

— Pažiūrėk, ar kviečiai minkšti, — paliepė Skurvydienė dukrai. — Jei minkšti, nusunk vandenį ir sukratyk štai į šitą dubenį. Aš einu bulvės užkaisti.

Kai plaunamos bulvės ėmė birti iš kibiro ir vanduo taškytis į visas puses, Skurvydienė susigriebė, kad šiandieną ji viską dirba su įniršimu ir be kantrybės.

— Iš kur aš begaliu turėti kantrybę — teišino pati save. — Per tiek metų vien tik pataikavau ir nieko nelaimėjau. Klausiau tėvų patarimo. Ir kas iš to! Preižys man patiko ir jis manęs norėjo — užplūdo Skurvydienę atsiminimais, — o tėvas, girdi, 24 ha žemės per menka vieta man, iš 60 ha ūkio. O juk ir čia parėjus, naują trobą pasistatėm iš mano atsiužtų pinigų. "Skurvydas, ką kalbėti, Skurvydas! Negeria, nerūko, alusė 5 metų Julytė, įsikibusi į vininkas". Tėvų skolas, girdi, baigia išmokėti, — šnekojo ir prisnekojo.

Pradžioje, statant namą, vien reikalavo taupiai elgtis su pinigais, kad skolų nereikėtų pasidaryti. Klausiau. Vėliau ir šio negalima, ir to nereikia. O kai susidėvėjo iš namų atsiužti drabužiai, aiškiai pamačiau, kad pakliuvau į tiktą rankas.

Nė pas tėvus negalėjau pasiguosti. Tai kykis, vis tai kykis, geruoju prašyk. Meili būdama, girdi, daugiau laimėsi. Juk jis be reikalo nemėto pinigų — sau tau. Vien tik tai ir girdėjau. Jau gana — apkarto širdis! Užteks!...

Paskutinį žodį ji ištarė balsingai.

— Ko užteks, mamytė? — atbėgusios prie motinos klausinėjo mergytės.

— Aš manau, kad kiaušė galvos užteks šiupiniui per visas šventes. Po vakarienės reikės išvirti, kad rytoj, šventą dieną, nereikėtų virti.

— O ar į Bernelių Mišias nevažiuosime? — paklausė Marcelė.

— Juk žinai, kad niekad nevažiuojame, ką čia dar klausai. — Jau piktai atsėvė motina. Ji nematė, kad dukrytei nelinkama buvo ši gražioji vaikų šventė, nes ji temėjo ir daug suprato.

Priemenėje už durų pasigirdo daugomų kojų garsas. Iėjo Skurvydas, o už jo Stasiukas. Skurvydienė nepasižiūrėjo į juos, trisdešimta apie viryklą. Bet vyras akylai į ją žvilgtelėjo, džiaudamas savo ir Stasiuko pirštines.

— Tėveli, ar tu turtingas? — klausė, pribėgusi Julytė.

— Kas tau įstrigo į galvą? — Kiek nustebeš ir supykęs, atsakė tėvas. Ir vėl iš skersos pasižiūrėjo į žmoną.

Tuo tarpu Stasiukas gražino motinai pirštines. — Padžiuk ant virtuvės, — nurodė ši. — Nusiprauskit abudu, greit valgysim. Jau bulvės baigia virti.

Tarpe silkių ir bulvių, ant stalo stovėjo lėkštelė su dviem plotkelem. Be Skurvydas, jas aplenkęs, ėmė valgyti silkę.

— Kai aš augau pas tėvus, — pasakė Skurvydienė, persigėnogijusi, — tėvas dalijosi su mumis plotkele. O čia, tėvai tu nedarant, tu, sūneli, pavaduok ji.

Stasiukui nereikėjo kartoti. Su griebež plotkele, jis padavė tėvui atsilaužti, paskui motinai. Skurvydas, atsilaužęs trupinį, padėjo jį ant savo lėkštelės krašto.

— Reikia suvalgyti — žinojo

Julytė, ir pati sugriebusi antrą plotkele, pasidalijo ja su Marcelė. — Ko neprivalysai, to neprilaižysi, — murtelėjo tėvas.

O šeimnininkės mintys įtemptai dirbo. — Melų dienos baigėsi — galvojo ji. — Ar aš tarytum piemenė ir vis bijoju. Visuomet sakliausi aguonų pienui saldinti su sacharinu. Dabar pats pamatys...

Pastaciūsi kisielių ir aguonų pienui ant stalo, staiga prisiminė užmiršusi užsaldinti pienui. Iš alkieriaus atsinešė cukraus ir gero kai įkratė į asotį.

— Tai jau ir cukraus įsigijai, — pastebėjo vyras.

— Kodėl gi ne. Ar aš ne 60 ha savininkė?

— Tu savininkė?

— O kas? Gal tarnaitė? — Įsispėndusi kietai žiūrėjo ji į vyrą, o šis į ją nustebeš.

— Aš ir manau, kodėl vilnų mažiau bėpardaviau šį metą.

Skurvydienė nesiklausė. Lyg norėdama paerzinti vyrą, ji atsinešė ant stalo apmaltas aguonas, sumaisė jas su cukrumi ir uždėjo ant kviečių lėkštelė. Padalijo visiems ir pati atsisėdo valgyti. Po vakarienės ji pavaišino vaikus dar ir saldinais. Šie, linksmai čiaūs kėdamai, kramtė.

Skurvydienė juto, kad jos vyras tramo pyktį, dar nežinodamas, kaip ji išlieti. Nenumanė nė ji pati, kaip jis pasielgs, nes tai buvo pirmas jos apmaudo prasi-veržimas dėl jo liguisto šykštumo ir užsidarymo nuo jos piniginiuose reikaluose.

Sumazgojusi indus, Skurvydienė ėmė taisyti kiaušėms edalą.

— Ką tu čia svaitėjai šį vakarą, — sušuko vyras. Kodėl tiek daug miltų krauni kiaušėms!

— Dėl to, — kad šį vakarą Kūčios! — ramiai atsakė žmona.

— Kiaušėms kūčios! — Te be-truko!

— Visiems.

Nunešus kiaušėms ešti, grįždama Skurvydienė sutiko vyrą, einantį galvijus šerti.

— Arkliams avių paduok! — sušuko ji jam įkandin. Šį vakarą Kūčios.

Kai Skurvydas grįžo į trobą apsišėręs, žmona jau buvo nupraususi ir paguldžiusi vaikus. Pripylusi kibirą veršiams putros, ji liepė vyrui nunešti jiems.

— Putra yra pertiršta, — pastebėjo jis. — Reikia vandeniu praskiesti.

— Tyčia tiršta viriau. Kalėdėse ir gyvuliai turi būti pavaišinti.

— Ar tik ne trakraupiai esi užėdusi šiandieną, kad vien apie Kūčias sapalioji.

— Tu sapalioji, ne aš. Iš senų senovės taip yra daroma. Kristaus užgimimo šventė turi būti atžymima tinkamai. Žmonės vienas kitam dovanas dalija. Visalp linksminasi. Taip pat ir gyvulius pamylai, nes mažam Jėzusėliui gimus šaltą žiemos naktį tvarte ant šieno, gyvuliai šildė Jį savo alavimu. Užtat Dievas suteikė gyvuliams dar ir kalbos dovaną šiokią naktį.

— Dar mažas būdamas visas šias pasakas esu girdėjęs. Esu tiek tiek lankęs mokyklos — žinau, kad ten, kur Kristus gimė, tokių šaltų žiemų nėra, kaip pas mus. Ir ant šieno prie Motinos Kūdikioi negalėjo būti šalta. O dėl tos kalbos — et! Kam reikalinga gyvuliams kalba vieną naktį, kuomet ir jie miega. Tiek, kiek jiems reikia, jie turi priemonės susižinoti.

— Leisdamas kalbėti šią šventą naktį, Dievas norėjo parodyti žmonėms, kad jie nėra Jo užmiršti, — sakydavo mano senelis. — Ir kad žmonės atsimintų, jog gyvuliai žmonių globoje — jų artimi tarnai būdami, gali nors tą vieną naktį prabiloti žmogiškai.

— Aš esu tikras, kad tavo senelis juos kalbant niekad negirdėdavo. Visi kažin kokią pliauškalą kartoja ir nori kitus įtikinti, kuo, gali būti, ir patys netiki.

— Kad tu netiki, aš nesistebiu. Tu į nieką netiki, išskyrus pinigą. Tau vistiek, kad žmona nuskurusi vaikščioja, kad vaikai su medkumpiais bėga į mokyklą 4 kilometrų. Sulopytais švarkeliais, kuone pliki, kad tik tai litas atliktų. Kol nenukrenta drabužis nuo nugaros, tu ne sau, ne šeimai nenuperki kito. "Dar galima pasi-tėsti — galima sulopyti". Net prieš

šamdinus gėda. Plaukus duodi nukirpti tik tada, kai jie užlenda už apykaklės — lito gaila. Greitai pasidarysi kaimo pajuooka. Prausiesi su muilu tik todėl, kad kitaip nenuimi piūšų. Ir vaikams neleidi su muilu praustis, vien tik kad pirkti nereikėtų. Daugiau to nebus. Nueisiu į pėninę ir prašysiu, kad už pienui pinigus išmokėtų man. Vien iš vilnų aš negaliu išsiversti.

— Tu visai pasiutai! — suriko Skurvydas. — Kas tau mokės už pienui, jei aš vežu.

— Eisiu pas viršaitį, o jei reikės ir toliau, nes skursti, kad tu galėtum į kažin kokią skylę pinigų kišti, aš daugiau nesutiksiu.

Skurvydas žiūrėjo į žmoną, tar si pirmą kartą ją matydamas.

— Nė šamdinų mes nepalaiko me, — jau įkaltus kinto ji. Vos metus iškente, pasiėmę paviržį, kuogreičiausia pasiskubina išsinešinti, dar prieš Kalėdas.

— Dar geriau, mažiau valgytojų per šventes.

— Kaip mes, kad pasirošiamė šventėms! — piktai nusijuokė Skurvydienė. Nė baltų miltų ne-parvežei šį metą.

— Užteks tu pačių savo sumal tųjų. Dar sveikiau neišblizginti.

— Bet aš matysiu, iš kur tu berną ir mergą parsikviesi ateinantiesiems metams. Jau ne viena kartą turėjai krapštyti ir svetimmas parapijas. Aplinkiniai žino, kad reikės dirbti pilvą įtraukus, todėl nebeina.

— O Pranas šiais metais, ar ne iš čia pat buvo?

— Dėlo buvo, kad neseniai grįžęs iš kariuomenės, nespėjo pasitefrauti. O be to, jis norėjo būti arčiau motinos.

— Aš jį dar prikabinysiu grįžti.

— Nepasiseks. Atsisveikinant kalbinau aš patį. Toks visur tinkas bernas, norėjau, kad pasiliktu. Nė girdėti nenori. — Kitur — sako — gausiu didesnę algą ir socialiai pavalgęs būsiu.

Pasėmusi verdama šiupinio sam tį, Skurvydienė įkretė į šuns dubenuką, praskiedė vandeniu ir išėmusi nuvyrusį kaulą, rengėsi nešti šiuniui.

— Ar ir šuo kalbės? — kaippasi Skurvydas.

— Gal ir kalbės, ar aš žinau.

— Paklausk jo, kame šeiminių kas laiko pinigų. Šuo turi uoslę.

— Tik ne pinigams. — Atėjusi prie būdos, ji jautėsi patenkinta. Ant širdies buvo lengva, kaip ne seniai nebuvo. Pati jautė, kad tai dėl to, jog išsėkė vyrui viską, ką seniai norėjo.

— Valgyk, Vilkeliai, — glostė ji šuni. — Tu gyvulėli, nežinai, kad šią šventą naktį, aš išrūpinau tau geresnę vakarienę. Ir padėjęs, pailsėk minkščiau. — Nuėmusi nuo pečių suplyšusią skarą įklojo ją į būdą.

Grįždama į triobą, žiūrėjo į žvaigždes ir meldėsi: — Per savo šventą užgimimą, suteik mums, Viešpatie, taiką ir ramybę.

Vyro trioboj nerado. Staiga ji pasijuto labai pavargusi ir nieko nelaukdama, nuejo miegoti.

Kai nuo durų girgždesio Skurvydienė paduro, ji nežinojo, ar ką tik buvo užsėdusi, ar ilgai miegojo. Nuo sniego ir žvaigždžių pro neuždengtus langus buvo švie soka. Praverusi akis ėmė ją trinti: vyras ar ne jis? Taip sunkiai slenka, tarytum ant kojų turėtų pririštus svaresčius. Ir dar toks su linkęs, koks jis išvis nėra... Pasiekęs lovą, Skurvydas sunkiai griuvo į lovos galą ir užsidengęs rankom veidą, ėmė aičioti.

— Dėl Dievo meilės, kas atsitiko?

— Aš... aš...

— Kas yra? Kame buvai? — klausinėjo nusigandusi žmona.

— Ko susilaukiau... ko susilaukiau... — dejavo vyras.

— Ir ką tokio? Sakyk greičiau.

— Aš... turėsiu mirti...

— Mirti? Juk visi turėsime mirti.

— Bet aš greitai. Ai-ai-ai...

— Dėl ko? Ar pasiutęs šuo įkando? Ar kas primušė?

— Bėris pasakė. Mano bėris... O-o-o...

— Bėris. Ar tai jis kalbėjo? (Nukelta į 7 pusl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki savo draugams, pažįstamiems ir klientams

daina

TELEVISION CO - TV. ENG. A. SEMENAS
Television — radio — hi fidelity, tubes, batteries, parts, small appliances, Fans, air conditioners. —
3321 So. Halsted Str. Tel: CLiftsde 4-5665

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikinu savo bičiulius, pažįstamus ir visus geros valios tautiečius —

MATAS ZIZAS
Statybos Kontraktorius
6929 So. California Ave. Tel: WA 5-7744

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VALERIJONAS ŠIMKUS
Generalinis Kontraktorius,
515 Nolton, Willow Springs, Ill.
Telef: TE 9-5531

LINKSMŲ KALĖDŲ!

JOHN T. ZURIS

LAWYER AND COUNSELLOR
11 So. LaSalle St., Room 1415
RA 6-4425

Šv. Kalėdų proga sveikinu visus klientus, draugus, pažįstamus ir kaimynus —

K. ŪKELIS,

Sav. Uželgos ir salės "Lituanica",
3436 So. Lituanica Ave. Tel: VI 7-9601

Kalėdų ir Naujų Metų proga mano nuosirdūs sveikinimai ir geros sveikatos linkėjimai

Dr. V. ŠIMKUS,
Gydytojas

744 W. 35 St. Telef: YA 7-3146

Nuosirdūs sveikinimai ir geri linkėjimai — Švenčių proga visiems mano interesantams ir tautiečiams —

M. ČESAS,

Gazolino Stotis ir auto garažas,
1934 W. 59 St. Tel: GR 6-9136

Kalėdų Šventėse ir Naujų Metų iškavakare siunčiu nuosirdžius sveikinimus visiems draugams, prieteliams, kaimynams ir visiems geros valios tautiečiams, linkėdamas daug džiaugsmo ir laimės —

STEPONAS C. LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorius
2424 West 69th Street REpublic 7-1213
2314 West 23rd Place VIRginia 7-6672

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems bičiuliams, pažįstamiems ir geros valios lietuviams —

MAZEIKA, ir EVANS,

Laidotuvių Direktorius,
6845 So. Western Ave.
Telef: RE 7-8600/1.

Linksmų Kalėdų Švenčių Linkime visiems savo kostiumieriams, draugams GRANT WORKS COAL & OIL CO.

ADOMAS BERNADIŠIUS, Prop.

We Sell Fuel Oil
16th St. and 49th Court, Cicero, Ill.
Res: 1601 S. 49th Court.
Res: Phone OLYmpic 2-9311;
Office Phone OLYmpic 2-9311.

Visus Lietuvių Auditorijos svečius, visas Lietuviškas organizacijas ir visus geros valios lietuvius
Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina

GENOVAITĖ ir JONAS
MALIORIAI,

LIETUVIŲ AUDITORJA

3133 — 37 So. Halsted Str. Tel: VI 2-6172

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname mūsų prietelius ir visus geros valios lietuvius, linkėdami jiems šventiško džiaugsmo:

GEORGE F. RUDMIN,

Laidotuvių Direktorius
Lituanica Ave. Tel: YA 7-1133

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ!

Inž. JONAS STANKUS,

Savin. Lietuvių Statybos Bendrovė — 6800 So. Campbell Ave., Chicago, Ill
Telef. PROspect 8-2013.

Širdingiausi linkėjimai su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1958 metais —

JONAS JOKUBKA,

Laikrodžių, žiedų ir kitų brangenybių taisyimas ir pardavimas:
3528 Archer. Tel: LA 3-8617

Linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų —

P. LEONAS — REAL ESTATE

2735 West 71 Str. Tel: WALbrock 5-6015

Linksmų Kalėdų Švenčių visiems draugams ir kostiumieriams linki

ANTANAS VASILIAUSKAS

MAISTO KRAUTUVĖ

1345 So. 49th Ave. Cicero 50, Ill.
Tel: TOWNhall 3-2834

Geriausi linkėjimai Švenčių proga nuo

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia
Gėlės visoms progoms
2443 W. 63rd Street
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems draugams, kaimynams ir visiems tautiečiams linki —

MALELO CAMERA Co.

Foto ir Filmos aparatai bei medžiaga, elektros reikmenys ir kt. —
3336 So. Halsted Street.

Nuosirdūs sveikinimai ir geri linkėjimai visiems mano bičiuliams, draugams, pažįstamiems ir kaimynams —

BRONIUS SILIŪNAS,

Sav. Maisto Krautuvės "Rūta",
4800 So. Fairfield Ave.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

PETRAS BIELIŪNAS

Laidotuvių Direktorius
4348 So. California Ave. Phone: LA. 3-3572

Laidotuvių Direktorius
ALFRED VANCE

1424 So. 50th Avė., Cicero

Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

Siunčia nuosirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus pažįstamiems ir visiems geros valios tautiečiams Kalėdų ir Naujų Metų proga.

Kalėdų ir Naujų Metų proga mūsų nuosirdžiausi sveikinimai ir geri linkėjimai

ANTANAS ir DONALDAS

P E T K U S

Laidotuvių Direktoriai

Koplyčios: 1410 So. 50 Ave. Cicero, Ill.

Telef: To 3-2108 — 09;

6812 So. Western Ave.

Telef: GR 6-2345 — 6.

Gražiausių metuose švenčių — Kalėdų ir Naujų Metų proga — priimkite sveikinimus ir gerus linkėjimus, kuriuos siunčiame visiems geros valios tautiečiams —

PETRAS GURSKIS,

Laidotuvių Direktorius,

659 W. 18 St. Tel: SE 3-5711

Ilgesiu ir meile gimtajam kraštui daugelis užsienio lietuvių išpuošė savo sodybas. Viena iš tokių sodybų yra Antano ir Genovaitės Miliaucų, Worth, Ill. Vasaros metu čia randa poilsį Čikagos lietuvių organizacijų nariai bei veikėjai. — Šv. Kalėdų proga Miliaukai siunčia nuosirdžius sveikinimus.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

JUOZAS PIKELIS,

Sav. JOSEPH DRY GOOD STORE

3218 So. Halsted Str. —

Didelis pasirinkimas įvairių aprangos reikmenų vyrams ir moterims, išpardavimo kainomis.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki klientams, bičiuliams ir pažįstamiems —

BRONIUS MICKEVIČIUS,

Automobilių Prekyba "BALTIKA"

5805 So. Western Ave. Tel: WA 5-820

Kalėdų Švenčių proga mūsų geriausi sveikinimai —

Povilas ir Robertas RAMOSKAI,

Namų Statybos Kontraktoriai,

7300 So. Talman Ave. Tel: PR 6-2439

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

JUSTINAS KULIS, Vaistininkas,

Wholesale and Retail. Botanical Drugs and Patent Medicine. — 3259 — 3261
So. Halsted St. Tel: VI 2-9584

Kada Gyvuliai Kalbasi

(Atkelta iš 5 pusl.)

Ar pats girdėjai?

— Taigi, kad pats.

Tiesą pasakius, Skurvydienė nelabai tikėjo padavimui, kad Kalėdų nautį gyvuliai kalbasi. Ji greičiau buvo linkusi tikėti pasakaloms, kad šeimyniškiai patys, arba dažniau kaimynai iškerta tokias išdaigas, norėdami ką pajuokti, ar atkeršyti. Bet dabar ji jau tarsi sumišusi.

— Kuomet tu išgirdai? Ar buvai dar nuėjęs į tvartą? — teiravosi ji.

— O vis per tave. Geriau būčiau ėjęs gulti. Kas bus — tas bus, bent būčiau nežinojęs. — Skurvydas ir vėl sudejavo.

— Kazin, ar visi šykštuoliai yra bailiai? — švystelėjo mintis Skurvydienės galvoje.

— Nunešęs veršiams gerti, nenorėjau tuojau grįžti į triobą, taip jaučiausi suerzintas tavo užsipludinėjimų; norėjau prasiblaivyti, apgalvoti... Na, žinai — eiti! Nuejau ir atsisėdau ant malkų krūvos. Tik girdžiu, suzvengė ir iš to nusizvengimo, lyg žmogaus balsas pasigirdo tvarte. Kas ten per kelmas, pagalvoju. Gal vagys. Prisilėjęs arčiau durų girdžiu — subaubė jautis. "Kam jam mirti, jis dar nesenas" — iškrito žodžiai iš to balso. Ir vėl suzvengė, pažinau, kad tai bėrio balsas: "Mas, arkliai, matome daug ką, ko žmonės nemato", — kalba ir jis. "Pavyzdžiui, šį rudenį vežiau šeimyninką į miestelį. Iš tolo matau, kad guli žmogus skersai kelio. — Negi miniosiu žmogų — pagalvoju. Sulėtinau žingsnį ir ėmiau prunkšti, kad ir šeimyninkas pasižiūrėtų. O jis man tik su botagu čelžia ir tvoja ir visai keikia. — Bek, girdi, ir gana. Tai manau, besirdis. Būčiau gal ir paklausies, bet iš to žmogaus kilo kažkokie juodi garai ir tie garai taip dvokė, kad toji smarvė stumte stūme mane atbulą. Matydama, kad manęs neprivers bėgti pirmyn, šeimyninkas pasuko į miškėlį ir šunkeliu mes aplenkėm šią vietą. Kai atvažiuome į miestelį, prie valsčiaus šeimyninkas susitiko pažįstamus ir papasakojo apie mano "naravą".

— Kur tas buvo? — klausė vie nas vyrų. — Prie Pelkynų giraitės, — sako šeimyninkas. — Nugit ten — sako tas žmogus — prieš kelias dienas rado Klumbį negyvą. Degtinėje mirko — sako — ir vieną dieną sukrito eidamas namo. Matote!

— O kaip tu dabar matai, kad šeimyninkas mirs, juk jis tebevalkčioja? — numykė karvė. — Mano ir plaukai ant galvos atsistojo. "Nuo jo dvokia žeme ir puvešiais, o vietoj akių, aš matau tik duobes. Mes, arkliai, žinome, kad toks žmogus greitai turi mirti", — Aš stojau kaip prikaltas, negalėjau iš vietos pajudėti.

— Negaila — subliovė avinas. — Spardosi, mušasi ir keikia. Nespėjai pabėgti, kuomet jis varo, arba atsistoja ne ten, kur jam reikia, jis tuoj šaukia: po velnių, kad tave velniai parautų, velntas tave apsedo! Ir vis su velniais. O mes juk žinome, kad Tas, Kuris, kaip šianaks užgimė, varė velnius lauk iš žmonių. Ir žmonės už tai Jį mylėjo ir dar ir šiandieną tebegarbina. — Iš kur tu žinai? — subaubė jautis. — Mes, vergai, nieko nežinome apie žmones. — Taigi, kad žinome, — subliovė avis. — Tas, visų žmonių žmogus, kuris, kaip šianaks užgimė, nežinojosi mūsų prosenolių avinėlį, per tai mes viską žinome. Ir tai, kad Jis liepė visus mylėti, visiems gerą daryti, niekam neapykantos ne turėti. O mūsų šeimyninkas niekam nieko gerą nedaro. Jeigu užklysta koks elgeta, jis šunimi išplūdo. Per tai jį gali ir nusmaugti velniai, kurių jis vis šaukia, nes jie klasingi.

— Aš nebeįtvėręs, pabėgau, taip baisu pasidarė. Elenute... Elenute, tu nepyk. Rytoj aš nusiviesiu tave į svirną ir parodysiu, kur aš turiu pasidėjęs pinigų.

Matydama, kad jis dreba, Skurvydienė ėmė guosti vyrą. — Nusiramink. Gal tu ant malkų atsisėdęs užmigai ir tau tas viskas prisipažnavo. Dabar sušalęs drebi. Dar gali susirgti.

— Tai jau, jei susirgatu, tikrai dabar mirsiu. Aš nemiegojau. Viskas taip buvo, kaip tau nupasakojau.

— Bet kam reikia reikia taip nusigąsti. Dievas yra geras — melksis. Prašyk pasigalėjimo, — pridėk gyventi pagal Jo Sūnaus mokslą, pamatysi, kaip Dievas tave suramins.

— Jeigu man taip skirte, taip ir turi būti. Bėris be reikalo nesnekėjo žmogaus balsu. O dar taip teisingai nupasakojo tą įvykį su Klumbiu. — Ir Skurvydas pradėjo balsingai raudoti.

— Dievas yra gailėstingas. Jis gali pakeisti savo paskyrimą. Gal Dievas gailėdamasis tavęs, padarė šį stebuklą, kad pasitaisytum, nes nesi koks latras, girtuoklis, kaip a. a. Klumbis. Melsimės visi. Mažų vaikų Dievas pasigailės. — Įtikinėjo žmona. — O dabar nusirenk ir atsiguok. Kaip išmiegos, bus viskas aiškiau.

— Aš neužmigsiu. Aš tik norėčiau greičiau tau savo santuokas atiduoti, nes tu pati nerasi ir tu su jais tvarkykis, kaip žinai. O jei gyvensiu, aš tavęs klausysiu ir be tavo patarimo nieko nedarysiu.

— Gerai, Joneli, gerai. Mudu abudu pasitardami viską darysim. Gaila tik, kad neturime valerijono lašų tau nusiraminti. — Beje, atsiminiau, juk dar turiu valerijono šaknų. Eisiu tau jų užplikyti. Išgersi karštos arbatos, sušils ir užmigs. Einu.

Atėjusi į virtuvę, Skurvydienė sustojo viduryje aslos ir trynė delnu kaklą, tarsi sunkias mintis norėdama nutrinti. Suradusi valerijono šaknis, ji vėl valandėlę stovėjo, galvojo: Ar tik ne Pranas bus iškrėjęs jam šią pokštą. Juk kartą buvo pasakęs: "Aš jam atkeršysiu. Šitą nelabai reikia pamokyti". Tas buvo tada, kuomet Jonas nedavė Pranui arklio motinai bulvėms pasodinti. Tiesa, davė daržulį suarti ir suakėti, kaip buvo sutarę. Pranas manė, kad į tą sutartį įeina ir pasėjimas, o Jonas, girdi, nebuvo prašęs, ir ne davė. Tada Pranas baisiai supyko. Ir šiaip ne kartą buvo susibare. — Gudrus bernas — galvojo Skurvydienė — galėjo šita padaryti. Juk jis mokėjo ir arkliai žvengti, ir jaučiu baubti, ir avies bliovimą pamėgdžioti. Dar ir klau el jis vykusiai žviegia. Kad būtų kiauclidė ten pat, gal ir ją jis būtų ir tą draugystę įjungęs, — ty liai nusijuokė Elena. Bijodama suklysti, Skurvydienė svarstė aplinkybes, kokiomis Pranas būtų galėjęs savo sumanymą įvykdyti. Kaip jis lėjo pro užrakintą duris? Galėjo, žinoma, įeiti anksčiau ir paslėpti, juk buvo namiškis. Bet kaip išeiti? Norėdamas gali iš tvarto kopėčiomis užlipti ant šieno ten, įsikasęs permiegoti. — Dieną vis ras progos nepastebėtas išeiti. O jeigu ir būtų užklyptas, galėtų pasiteisinti atėjęs paieškoti kokį pamestą daiktą. Juk vos kelios dienos tik, kaip iš čia išėjo... O gal ir raktą buvo pasidėjęs... Čia tikrai bus Prano pasidaruota — nutarė ji galop.

Inėšusi į miegamąjį valerijonų arbatos, Skurvydienė atrado vyrą suklypusį prie lovos ir besimeldžiantį.

— Gerai, Joneli, gerai. Mudu abudu pasitardami viską darysim. Gaila tik, kad neturime valerijono lašų tau nusiraminti. — Beje, atsiminiau, juk dar turiu valerijono šaknų. Eisiu tau jų užplikyti. Išgersi karštos arbatos, sušils ir užmigs. Einu.

Atėjusi į virtuvę, Skurvydienė sustojo viduryje aslos ir trynė delnu kaklą, tarsi sunkias mintis norėdama nutrinti. Suradusi valerijono šaknis, ji vėl valandėlę stovėjo, galvojo: Ar tik ne Pranas bus iškrėjęs jam šią pokštą. Juk kartą buvo pasakęs: "Aš jam atkeršysiu. Šitą nelabai reikia pamokyti". Tas buvo tada, kuomet Jonas nedavė Pranui arklio motinai bulvėms pasodinti. Tiesa, davė daržulį suarti ir suakėti, kaip buvo sutarę. Pranas manė, kad į tą sutartį įeina ir pasėjimas, o Jonas, girdi, nebuvo prašęs, ir ne davė. Tada Pranas baisiai supyko. Ir šiaip ne kartą buvo susibare. — Gudrus bernas — galvojo Skurvydienė — galėjo šita padaryti. Juk jis mokėjo ir arkliai žvengti, ir jaučiu baubti, ir avies bliovimą pamėgdžioti. Dar ir klau el jis vykusiai žviegia. Kad būtų kiauclidė ten pat, gal ir ją jis būtų ir tą draugystę įjungęs, — ty liai nusijuokė Elena. Bijodama suklysti, Skurvydienė svarstė aplinkybes, kokiomis Pranas būtų galėjęs savo sumanymą įvykdyti. Kaip jis lėjo pro užrakintą duris? Galėjo, žinoma, įeiti anksčiau ir paslėpti, juk buvo namiškis. Bet kaip išeiti? Norėdamas gali iš tvarto kopėčiomis užlipti ant šieno ten, įsikasęs permiegoti. — Dieną vis ras progos nepastebėtas išeiti. O jeigu ir būtų užklyptas, galėtų pasiteisinti atėjęs paieškoti kokį pamestą daiktą. Juk vos kelios dienos tik, kaip iš čia išėjo... O gal ir raktą buvo pasidėjęs... Čia tikrai bus Prano pasidaruota — nutarė ji galop.

Inėšusi į miegamąjį valerijonų arbatos, Skurvydienė atrado vyrą suklypusį prie lovos ir besimeldžiantį.

— Gerai, Joneli, gerai. Mudu abudu pasitardami viską darysim. Gaila tik, kad neturime valerijono lašų tau nusiraminti. — Beje, atsiminiau, juk dar turiu valerijono šaknų. Eisiu tau jų užplikyti. Išgersi karštos arbatos, sušils ir užmigs. Einu.

Atėjusi į virtuvę, Skurvydienė sustojo viduryje aslos ir trynė delnu kaklą, tarsi sunkias mintis norėdama nutrinti. Suradusi valerijono šaknis, ji vėl valandėlę stovėjo, galvojo: Ar tik ne Pranas bus iškrėjęs jam šią pokštą. Juk kartą buvo pasakęs: "Aš jam atkeršysiu. Šitą nelabai reikia pamokyti". Tas buvo tada, kuomet Jonas nedavė Pranui arklio motinai bulvėms pasodinti. Tiesa, davė daržulį suarti ir suakėti, kaip buvo sutarę. Pranas manė, kad į tą sutartį įeina ir pasėjimas, o Jonas, girdi, nebuvo prašęs, ir ne davė. Tada Pranas baisiai supyko. Ir šiaip ne kartą buvo susibare. — Gudrus bernas — galvojo Skurvydienė — galėjo šita padaryti. Juk jis mokėjo ir arkliai žvengti, ir jaučiu baubti, ir avies bliovimą pamėgdžioti. Dar ir klau el jis vykusiai žviegia. Kad būtų kiauclidė ten pat, gal ir ją jis būtų ir tą draugystę įjungęs, — ty liai nusijuokė Elena. Bijodama suklysti, Skurvydienė svarstė aplinkybes, kokiomis Pranas būtų galėjęs savo sumanymą įvykdyti. Kaip jis lėjo pro užrakintą duris? Galėjo, žinoma, įeiti anksčiau ir paslėpti, juk buvo namiškis. Bet kaip išeiti? Norėdamas gali iš tvarto kopėčiomis užlipti ant šieno ten, įsikasęs permiegoti. — Dieną vis ras progos nepastebėtas išeiti. O jeigu ir būtų užklyptas, galėtų pasiteisinti atėjęs paieškoti kokį pamestą daiktą. Juk vos kelios dienos tik, kaip iš čia išėjo... O gal ir raktą buvo pasidėjęs... Čia tikrai bus Prano pasidaruota — nutarė ji galop.

Inėšusi į miegamąjį valerijonų arbatos, Skurvydienė atrado vyrą suklypusį prie lovos ir besimeldžiantį.

— Gerai, Joneli, gerai. Mudu abudu pasitardami viską darysim. Gaila tik, kad neturime valerijono lašų tau nusiraminti. — Beje, atsiminiau, juk dar turiu valerijono šaknų. Eisiu tau jų užplikyti. Išgersi karštos arbatos, sušils ir užmigs. Einu.

Atėjusi į virtuvę, Skurvydienė sustojo viduryje aslos ir trynė delnu kaklą, tarsi sunkias mintis norėdama nutrinti. Suradusi valerijono šaknis, ji vėl valandėlę stovėjo, galvojo: Ar tik ne Pranas bus iškrėjęs jam šią pokštą. Juk kartą buvo pasakęs: "Aš jam atkeršysiu. Šitą nelabai reikia pamokyti". Tas buvo tada, kuomet Jonas nedavė Pranui arklio motinai bulvėms pasodinti. Tiesa, davė daržulį suarti ir suakėti, kaip buvo sutarę. Pranas manė, kad į tą sutartį įeina ir pasėjimas, o Jonas, girdi, nebuvo prašęs, ir ne davė. Tada Pranas baisiai supyko. Ir šiaip ne kartą buvo susibare. — Gudrus bernas — galvojo Skurvydienė — galėjo šita padaryti. Juk jis mokėjo ir arkliai žvengti, ir jaučiu baubti, ir avies bliovimą pamėgdžioti. Dar ir klau el jis vykusiai žviegia. Kad būtų kiauclidė ten pat, gal ir ją jis būtų ir tą draugystę įjungęs, — ty liai nusijuokė Elena. Bijodama suklysti, Skurvydienė svarstė aplinkybes, kokiomis Pranas būtų galėjęs savo sumanymą įvykdyti. Kaip jis lėjo pro užrakintą duris? Galėjo, žinoma, įeiti anksčiau ir paslėpti, juk buvo namiškis. Bet kaip išeiti? Norėdamas gali iš tvarto kopėčiomis užlipti ant šieno ten, įsikasęs permiegoti. — Dieną vis ras progos nepastebėtas išeiti. O jeigu ir būtų užklyptas, galėtų pasiteisinti atėjęs paieškoti kokį pamestą daiktą. Juk vos kelios dienos tik, kaip iš čia išėjo... O gal ir raktą buvo pasidėjęs... Čia tikrai bus Prano pasidaruota — nutarė ji galop.

Inėšusi į miegamąjį valerijonų arbatos, Skurvydienė atrado vyrą suklypusį prie lovos ir besimeldžiantį.

Linksmų Švenčių visiems patronams, draugams, pažįstamiems ir kaimynams —

S. KARPIUS ir V. NEIMANTAS

Sav. LITUANICA II Užeigos
3337 So. Lituania Ave.
Telef.: VI 7-8474.

Kviečiame kartu praleisti jas mūsų naujai atremontuotose ir išdekoruotose patalpose.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ VISIEMS LIETUVIAMS

CHARLES GOLDMAN,

HARDWARE STORE
3303 So. Halsted St. YA 7-2222
Ivairūs dažai, stiklai, indai, elektros reikmenys ir visa kita — Jūsų namams ir jų remontui.
Kalbu lietuviškai, mėgtu lietuvių ir mane lietuviškai mėgsta.

S I M A I T I S
Realty, Builders, Insurance,
Notary Public

Telef.: CLifside 4-2390.
NUOŠIRDŲ SVEIKINIMAI ŠVENČIŲ PROGA!

Aldona ir Vladas,
Josefina ir Viktoras
Simaitiai.

ODOS!
J. LEVIS — wholesale
Leather — Findings, 424 So. Central Park.
Phone Van Buren 6-4323.

Paskambinus rytą prieš 7 val. 30 min. ir po 8 val. 30 min. vakare, pristato į Jūsų nurodytą vietą odas padams ir puspadžiams. Atvažiuoja su pilnu troku ir patys galite pasirinkti. Batų taisytojams ir siunčiant odas į Lietuvą — geriausias pasirinkimas.

Nekilnojamo turto pirkimo — pardavimo reikalais kreiptis:
Alg. BUDRECKAS
REALTY
4081 Archer Ave.
(prie California Ave)
Tel.: Lafayette 3-3384

NAUJA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
649 West 119 St.
Sav. Juozas Bešonis
WA 8-2009 ir FR 6-6336.
Pristato į namus, taip pat pabūviam ir parengimams maisto ir mėsos gaminiams.

ARS-FOTO STUDIJA
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. daro įvairių dydžių portretus
Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus.
ir nuotraukas.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR
Sinclair GAZOLINO STOTIS
Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
A. STANEVIČIUS
Garso tel: RPublic 7-8842 Namų: WAlbrook 5-5994
2641 West 71 Street

LIQDĖSIO VALANDŲ
Sėukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
RPublic 7-8000 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime kopyčią arčiau Jūsų namų.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.
Remiantis Chicago Savings Bendrovės paeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biūro tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėjęs taupomus pinigų. Pasidėjęs taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — ju apdraudime iki \$10,000.00, augintą dividendu, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.
Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suviensyū Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu. Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois
Atdarys: pirmadienį nuo 12 iki 3, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 3. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Savininkai ir Tarnautojai

Lietuvių Valgyklos "G A I V A"
3206 So. Halsted St.

ČIA YRĄ ŠVEIKA IR SKANŲ VALGYTI.

S I M A I T I S
Realty, Builders, Insurance,
Notary Public

Telef.: CLifside 4-2390.
NUOŠIRDŲ SVEIKINIMAI ŠVENČIŲ PROGA!

Aldona ir Vladas,
Josefina ir Viktoras
Simaitiai.

ODOS!
J. LEVIS — wholesale
Leather — Findings, 424 So. Central Park.
Phone Van Buren 6-4323.

Paskambinus rytą prieš 7 val. 30 min. ir po 8 val. 30 min. vakare, pristato į Jūsų nurodytą vietą odas padams ir puspadžiams. Atvažiuoja su pilnu troku ir patys galite pasirinkti. Batų taisytojams ir siunčiant odas į Lietuvą — geriausias pasirinkimas.

Nekilnojamo turto pirkimo — pardavimo reikalais kreiptis:
Alg. BUDRECKAS
REALTY
4081 Archer Ave.
(prie California Ave)
Tel.: Lafayette 3-3384

NAUJA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
649 West 119 St.
Sav. Juozas Bešonis
WA 8-2009 ir FR 6-6336.
Pristato į namus, taip pat pabūviam ir parengimams maisto ir mėsos gaminiams.

ARS-FOTO STUDIJA
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. daro įvairių dydžių portretus
Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus.
ir nuotraukas.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR
Sinclair GAZOLINO STOTIS
Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
A. STANEVIČIUS
Garso tel: RPublic 7-8842 Namų: WAlbrook 5-5994
2641 West 71 Street

LIQDĖSIO VALANDŲ
Sėukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
RPublic 7-8000 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime kopyčią arčiau Jūsų namų.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.
Remiantis Chicago Savings Bendrovės paeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biūro tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėjęs taupomus pinigų. Pasidėjęs taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — ju apdraudime iki \$10,000.00, augintą dividendu, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.
Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suviensyū Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu. Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois
Atdarys: pirmadienį nuo 12 iki 3, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 3. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

IŠNUOMOJAMAS
geras, šviesus (kampinio namo) 5-kių kambarių butas. — Apšildomas centraliniu šildymu ir visais patogumais. Čia gyvena ketetas lietuviškų šeimų.

Buto adresas: 5103 Co. Carpenter (kampas 51-mos g. ir Carpenter). Kaina nebrangi — 65 dol. mėnesiui. Telef.: BO 8-5369.

Jeji nori svečią pavaišinti, — Pasidalint su juo savaisiais sielvartais, Tad laiko, mieląs, negaiškink, Skubėk pas Šimulį vedančiais keliais. Vaisinkite svečią Ir gėrimais pirktais —

SIMULIS LIQUOR Inc.
5640 W. 87 St. Oaklawn

LIETUVISKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biiznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos. Agentams ir brokeliams aukščiausi komisai. AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS. Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%. Veikia Notariatas. Smulkesniam ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, uželkite —

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WAlbrook 5-5671
AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133-37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172
POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVEMS
4 Sales
Moderniška įrengtos VIRTUVĖS (su maistu ar be maisto) išnuomojamos neaukštomis kainomis.
Jūsų patogumui čia pat
BARAS
Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

ĮVAIRŲ PATAISYMAI IR DAŽYMAS
NAUJŲ NAMŲ STATYBA
LIUDAS TAUJENIS
6828 S. Maplewood Ave.
Tel.: HE 4-5848

WALTER SASNAUSKAS
2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef.: GROvehill 6-8402.
Stato naujus namus pagal Jūsų planus. Atlieka įvairius remonte darbus.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus šimoniau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau
Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje
ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.
2310 West Roosevelt (12-1 St.). Tel.: SEley 2-4711
Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

Ką jie dirba

LIETUVIAI TELEVIZIJOS PROGRAMOJE

Ryšium su Kalėdų eglutėmis, Mokslo ir Pramonės Muziejuje, Čikagoje, lietuviai išpildė penkias programas Muziejuje ir parodoje dvi programas Columbia Broadcasting System Televizijai. Lokalinė programa buvo sekmadienį, gruodžio 8 d. Ją išpildė Juzė Daužvardienė, Alice Stephens dainininkių kvartetas: Genovaitė Mačytė, Jonė Bobinienė, Genovaitė Peškienė ir Eleonora Zapolienė, akompanuojant J. Milerytei. Jos pagledėjo kun. Br. Markaičio Piemenėliams, ir Miko Petrausko — Skubinkit piemenys. "Ateities" šokėjai pašoko: Jonkelį ir Kubilą. Jiems grojo akordeonistas Juozas Kožikas.

Programa TV štai taip pat patiko, kad jos pildytojus ji pakvietė įreikduoti lietuvišką programą visai Amerikai ir Kanadai. Jie tą padarė praėjus ketvirtadienį prie lietuvių eglutės Mokslo ir Pramonės Muziejuje. Programa buvo filmuota ir rekorduota ir persiųsta į CBS centrinę rastiinę New Yorke, iš kur ji bus rodoma prieš pat Kalėdas.

GRUODŽIO PERVERSMO MINĖJIMAS

Am. Lietuvių Tautinė Sąjunga gruodžio mėn. 15 dieną Dariaus ir Girėno salėje surengė Gruodžio 17-tos perversmo paminėjimą. — Kalbėjo inž. Alfonsas Rimas, perversmo dalyvis, primindamas sąlygas ir priežastis, privedusias mo. Savo kalboje Rimas išryškinkraštą prė šio nekruvino sukilimnų smuifūmęjė sonei hianųjėi ou rie buvo pasiekti vyriausybei pasikeitus.

Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus pranešė, kad ateinančiais metais Vašingtone rengiamas visų tautinių organizacijų suvažiavimas, kurio tikslas yra išsiaiškinti šių grupių veiklos konsolidavimo galimybes.

Taip pat kalbėjo agr. Balyš Gaidžiūnas, "Dirvos" redaktorius, šio laikraščio bei Vilties bendrovės reikalais.

Šio minėjimo metu į Vilties bendrovę įsirašė nemažas skaičius naujų narių. J. V.

PASIRODĖ "SPORTO ŽINIOS"

Iš spaudos išėjo pirmasis "Sporto Žinių" — mėnesinio lietuvių sporto laikraščio, numeris, papuoštas daugeliu gražių nuotraukų. Laikraštis turi 8 psl., yra žurnalinio formato, spausdintas kreidinia me popieriuje.

NAUJAUSI TERROS LEIDINIAI

Antanas Vienuolis: Viešnia iš šiaurės, romanas, vienos našlaitės istorija, vienas iš populiariausių A. Vienuolio veikalų, I tomas — \$3.00

Antanas Vienuolis: Viešnia iš šiaurės, romanas, vienos našlaitės istorija, II t. — \$3.00

Jurgis Savickis: Žemė dega, karo meto atsiminimai, didžiausias ir įdomiausias J. Savickio, žymaus mūsų rašytojo ir diplomato, veikalas, I t. — \$4.50

Jurgis Savickis: Žemė dega, karo meto atsiminimai, II t. — \$4.50

Juozas Tininis: Sužadėtinė, novelių rinkinys, įdomi ir nuotai kinga knyga — \$2.00

Jieva Simonaitytė: Pavasarių audroj, romanas iš Klaipėdos krašto lietuvių gyvenimo ir kovų už laisvę — \$2.50

Anglų — lietuvių kalbų žodynas, red. V. Baravykas, apie 20.000 žodžių, su nurodytu ištairimu, vardų ir vietovardžių žodynėliais ir kt., vartotojų nuomone, geriausias tokios apimties mūsų turimų anglų — lietuvių kalbų žodynų — \$4.00

Šios knygos, kaip ir visos šiam kataloge skelbiamos prekės, gaunamos Terroje, 3333 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Prekės ir katalogai siunčiami į visus pasaulio kraštus.

Šiame numeryje telpa: Fasko pirm. Alg. Nasvyčio žodis "Sporto Žinias" išleidžiant, du Fasko pranešimai, rašinys apie Lietuvos krepšinio pergalių sukakties minėjimą Chicagoje, daug žinių iš pavergtos Lietuvos, šachmatų skyrius ir įvairių sporto nuotraukų. Laikraštį leidžia Faskas, redaguoja Edv. Šulaitis. Redakcijos adresas: 1330 So. 51st Ave., Cicer 50, Ill. Administracija yra Clevelande: 1247 Bender St., East Cleveland 12, Ohio.

Laiškas iš Vokietijos

PRIEŠKALĖDINĖS TREMTINIŲ NUOTAIKOS

(Ištrauka iš laiško, gauto iš Vokietijos).

Jau aštuonios savaitės praslinko, kai Jums paskutinį laišką rašiau. Per tą laiką atėjo net devyni spaudos siuntiniai. Taigi, skaitymo netrūko. Už tai visi esame Jums labai dėkingi. Gavome ir Margučio tą numerį, kuriame aprašoma ir paveiksiais pajavirintas sėkmingo jubiliejinio koncerto atvaizdavimas. Galėjome susidaryti šauniame parengime dalyvavo.

Tremtinių Vokietijoje prieškalėdinės nuotaiškos visai nešventiškos ir žymiai liūdnės, negu bet kuriais metais praėjusieje. Priežastis paprasta: vis sunkėjantis gyvenimas. Va, pastaruoju metu vėl pa brango anglis. Tas pabrangimas per mėnesį sudaro vienai dienai skiriamų oficialių pragyvenimo išlaidų. Tai gan žymi suma, nes bedarbiui tremtiniui dvi markės yra nemažas pinigas. Obuoliai šiemet kainuoja lygiai dvigubai, nei pnamai. Čia kaltas derlius. — Nuo ateinančių metų pradžios pabrangs ir duona. Žinoma, tik ke liais feningais svaras. Tačiau per mėnesį vėl susirenka kelios markės. O pajamos nepadidėjo. Net ir Balfo šalpa menkėja. Štai jau čia pat ir Kalėdos, o nieko negirdėti, kad vaikučiai, seneliai bei ligoniai ką nors ekstra gautų. Tie sa, paskutinė lieso pieno miltelių siunta buvo gausi, tačiau vien jais negi galima pasisotinti. Negalima nieko nei šventėms pagamin ti...

Iš viso, apie Balfą daug įvairių nepalankių kalbų sklinda. Yra tokių, kurie juo pusėtina nepatenkinti. Apie tai jau ir spaudoje esame skaitę. Gal ir teisybė, kad Balfo menkėjimo priežastis, tai įvairūs nesutikimai tos organizacijos vadovybėje. Visuomenė tai pajutus, darosi jai abejinga ir atšalus. Kitaip būtų sunku suprasti ir išaiškinti milžiniškas sumas įvairiems kitiems reikalams. Taigi, aukotųjų širdys nėra užšalusios. Matyt, Balfo vadovybė nemoka ar nesirūpina su tomis širdimis prideramai elgtis.

THE HOTEL BELMONT

3172 N. Sheridan Road
Extends to all its Friends
HOLIDAY GREETINGS
Bittersweet 8-2100

SEASONS GREETING

TO ALL
Our Many Friends
And Customers

EISELE PHARMACY

176 W. Adams Street
FR 2-8934

KUR YRA SVEIKA

IR SKANU VALGYTI?

GAIVA

LIETUVIŲ
VALGYKLA

3206 So. Halsted Street

Naujai atremontuota.

SEASONS GREETING
to
ALL OUR FRIENDS AND
PATRONS

AVONDALE
SAVINGS and LOAN
ASSOCIATION

2965 Milwaukee Ave.
DI 2-7700

SEASONS GREETINGS
TO ALL

GEORGE L. DECKER JR.

135 South La Salle St.
FRanklin 2-7300

A MERRY CHRISTMAS
& HAPPY NEW YEAR
FROM

OAK LAWN TRUST & SAVINGS

5310 W. 95th St.
OAK LAWN, ILL.

RETO GRAŽUMO
KAN KLĖS

Gautos Kanklės iš Europos ne tik puikiai skamba, bet ir labai gražiai atrodo. Jos pagamintos pagal muz. B. Pakšto nurodymus. Gaunamos pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted Str., Chicago, Ill. Telefonas: Yards 7-0677.

P.S.: Taip pat pas J. Karvelį gausite ir į Lietuvą galite pasiųsti:

Šveicarijos laikrodžius, Akordeonus įvairių rūšių, Rašomas ir Siuvas masinas, Deimantinius peilius — stiklui piau ti,

Foto aparatus, Ir visą eilę kitų prekių. Reikalaukite informacijų ir katalogų.

Cicero Glass Co.

KAREL PLACHETKA, Savininkas

6120 Ogden Avenue Cicero, Ill
Bishop 2-3021

Chester
Vitkauskas
Distrikto
vedėjas

John W.
Pachanskis
Chicago
vienintelis
lietuvis sav.

TROOST — POCHANSKIS MONUMENTS
JOHN W. POCHANSKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. Tel.: GRovehill 6-3745

RUDENIUI, ŽIEMAI
IR VISIEMS METŲ LAIKAMS:

Sportinių,
Darbinių ir
Išėginių
Drabužių bei batų
Geriausias pasirinkimas
tik pas:

H. SEIGAN

4630 — 32 So. ASHLAND AVE.
Telef.: YA 7-1272

Uželk ir įsitikinsi, kad čia gausi geresnes prekes ir pigesnis kainomis, nei kitur.

Be to, čia gausi ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių ir susikalbėsi lietuviškai.

Šv. Kalėdų proga sveikiname visus L. L. bendradarbius, rėmėjus ir mielus skaitytojus bei bičiulius, linkėdami daug džiaugsmo ir sėkmės.

L. L. Redakcija, Igal. Leidėjas ir Administracija.

Žinomas lietuvis adv. CHARLES P. KAL

(raštinė taip pat Čikagos Bridgeporte 736 W. 35

St.) yra labai daug pagelbėjęs savo tautiečiams

teisiniuose, komerciniuose ir kit. reikaluose. Jo

straipsniai šiais reikalais telpa spaudoje, o jo pa-

tarimais ir sumanymais ne kartą yra pasinaudo-

ję savivaldybių bei valstybės įstaigos.

Šv. Kalėdų proga adv. Charles P. Kal siun-

čia nuosirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus.

NAUJOJE PATALPOJE!

3358 So. Halsted Street

MERRY CHRISTMAS

from

DR. WALTER SWIATEK

Optometrist

2209 Cermak Rd. — VI. 7-6592

ALDONA VALYS

SIUVYKLA *** VALYKLA

Siuvas suknelės ir permode-
liuojam moteriškus kostiumėlius
ir vyriškus kostiumus.

Darbas, kuris Jus patenkins!

BRUNO
kepyklos gaminiai
bėgla užkariauti Čikagos rinką, nes

Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi Kaip Agnora

Bruno Macianskas
3339 Litanica Ave, Telef.: CLifside 4-6376

Parūpina apdraudas ir dvigubus
aliuminijaus langus

DRAUDŽIU: namus, automo
bilius, baldus, langus ir kita, su
teikdamas Jums ramybę nelaimė
je.

Jūsų patogumui, gaminu dvi
gubus aliuminijaus langus, suma
žindamas apšildymo išlaidas i
darbą —

JUOZAS SPAITIS

3261 So. Halsted Str.
Telef.: Victory 2-6469

JAU LAIKAS PASIRŪPINTI KALĖDŲ ŠVENTĖMS

DOVANŲ IR EGLAITEI PAPUOŠALŲ!

D. JURJONO BENDROVĖ, 3251 SO. HALSTED ST.

Telefonas: CA-lumet 5-1064, Chicago 8, Ill.

Gavo didelį kiekį įvairiausių eglaitė papuošalų, moderniausių dovaninių prekių: kristalo ir porcelano indų, peleninių, iš Europos cigarnyčių su filtrais ir be jų, kišeninių peilių, žirklių siuvėjams ir rankdarbiams, skustuvų ir stiklui piau ti režtukų. Vaikų džiaugsmui krutamų žaislų ir kt.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas — 3148 West 63rd Street

CHICAGO, ILL.

Ofiso telefonas: PRospect 5-1717

Valandos: po pietų 1-3; vak. 7-9,

tiktai antradieniais ir penktadieniais.

Trečiadieniais ir sekmadieniais ofi-

sas uždarytas.

BUTAS: 5241 W. 66th PLACE

Tel.: RE 7-7868

Tel: ofiso AR 6-0161

rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS

Gydytojas ir Chirurgas

2336 W. Chicago Ave.,

Chicago 22, Ill.

Val: 1-3:30, 6-9 p.p. pirmad.,

antrad., ketvirtad., penktad.;

11 val. ryto — 2 val. p.p. šeštad.

Tik susitarus trečiadieniais.

DR. JUOZAS PAURŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.

Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Išskiriant trečiadienius

ir sekmadienius.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kos-

metikos dalykų ir malonus patar-

navimas pačio savininko

Pr. Šimkaus.

Atsiskyrimas nuo savo žemės

yra visados labai skaudus, nes tai

yra atsiskyrimas nuo savo paties

gyvenimo ir nuo savo paties dva-

sios. Palikęs tėvyneje savo širdį,

žmogus blaškosi ir nerimsta. Jis

pergyvena savyje, kaip nepilną,

kaip suskilusį, neturinčią savos vie-

tos ir savo darbo. Tėvynės ilgesys

yra žmogiškosios pilnatvės ilgesys.

Prof. dr. A. Maccina